IMP 40

GLASILO DELAVCEV INDUSTRIJSKIH MONTAŽNIH PODJETIJ

GLASNIK

JULIJ 1987, ŠTEVILKA 7, LETO XXI

IMP Glasnik izdaja Delavski svet sozda IMP — Industrijska montažna podjetja v 7.200 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Likozarjeva 6, telefon (061) 321-043. Glavni in odgovorni urednik je Janez Votek. Člani odbora za obveščanje sozda IMP so: Ladislav Abraham, Anka Brezec, Aleš Fujan, Bojan Germovšek, Dušan Hočevar, Vinko Jager, Dragica Janežič, Jože Kovač (predsednik), Biserka Lazar, Marija Leskovar, Joži Pipp, Majda Slapar, Silva Škoda, Tomaž Štrakl, Helga Volk, Primož Zupančič, Marjan Žnidaršič. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Nenaročenih rokopisov ne vračamo. Po mnenju Sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov.

POSLOVNI ODBOR IB

Injekcija za razvoj

Likvidnostni položaj sozda IMP, o katerem so člani poslovnega odbora Interne banke najprej razpravljali, je — v celoti gledano — ugoden. Iz podatkov pa je moč razbrati, da se položaj ni bistveno spremenil v treh, lahko bi rekli kroničnih bolnikih, ki se jim je pridružil še četrti. Gre seveda za Tio, Ten in tozd LSNL, ki se jim je pridružil še Skip. Nedvomno je — glede na izkazane rezultate poslovanja in nepokrite finančne obveznosti — na najslabšem Ten energetika. V tej organizaciji imajo nepokritih ali neplačanih obveznosti za 180 milijonov dinarjev in za 220 milijonov neplačanih obveznosti za opravljen uvoz.

Na področju devizne likvidnosti se stanje ni bistveno izboljšalo in je vse odvisno od položaja poslovnih bank.

Pri organizaciji hranilno — kreditne službe je v zaključni fazi izvedba ankete na osnovi vzorca. Če bodo rezultati ankete pozitivni, bomo v IMP-ju organizirali to službo.

Poslovni odbor je obravnaval tudi predlog za odobritev kreditov za prioritetne investicije, oziroma predlog za združevanje na dohodkovni osnovi za prioritetne investicije. Poslovni odbor je sprejel vse 4 predloge in sicer: Klime, Isa, Montaže in Panonije ter investicijo skupnega pomena za tozd Marketing. Vendar investicija za marketing s strani banke ni tako pomembna, saj bi morale za to investicijo organizacije združevati sredstva neposredno. Po ključu, pa naj bi organizacije združevale za financiranje prioritetnih investicij 20 odstotkov sredstev iz poslovnega sklada.

Poslovni odbor je sprejel in podprl odobritev kreditov za razvojne naloge iz razvojnega sklada. Vse te predloge mora potrditi še zbor banke.

J. V.

Otvoritev Avtomatike

Konec začetka

Avtomatika bo za 40-letnico IMP-ja, pa 40-letnico kovinske dejavnosti na Trati in za praznik vstaje slovenskega naroda odprla 21. julija — dan pred praznikom — novo tovarno. Začela jo je graditi lani avgusta in jo zaključila v predvidenih rokih tako, da bo v naslednjih dneh po otvoritvi v njej že začela s proizvodnjo.

Z novozgrajenim objektom bo tozd pridobil 9.400 kvadratnih metrov površin — od teh bo 6.300 kvadratnih metrov proizvodnih prostorov, ostali kvadratni metri tovarniških površin pa bodo namenjeni razvojni, tehnološki in drugi nujni spremljajoči dejavnosti.

Načrt Avtomatikinega razvoja v prihodnje, s katerim je pogojena realizacija te naložbe je: osvojitev proizvodnje vseh elementov regulacijskih krogov za gretje, zračenje in klimatizacijo v enaki ali boljši kvaliteti, kot jo imajo konkurenčne firme.

Nova tovarna bo že prihodnje leto omogočila bistveno povečanje konvertibilnega izvoza. Najbolj se bo povečal izvoz v Zvezno republiko Nemčijo, kamor bodo izvažali predvsem elemente avtomatike.

Vrednost celotne Avtomatikine naložbe je 5.579.740.000 dinarjev — od teh je 54,35 odstotka lastnih in združenih sredstev, pa 45,65 odstotka kredita Ljubljanske banke in domačih komercialnih kreditov.

M. P.

Ključ

Planinski tabor na Ključu je poleg srečanja ljubljanskih planincev pomenil tudi uverturo v jubilejno leto IMP-ja.

Interklima 87

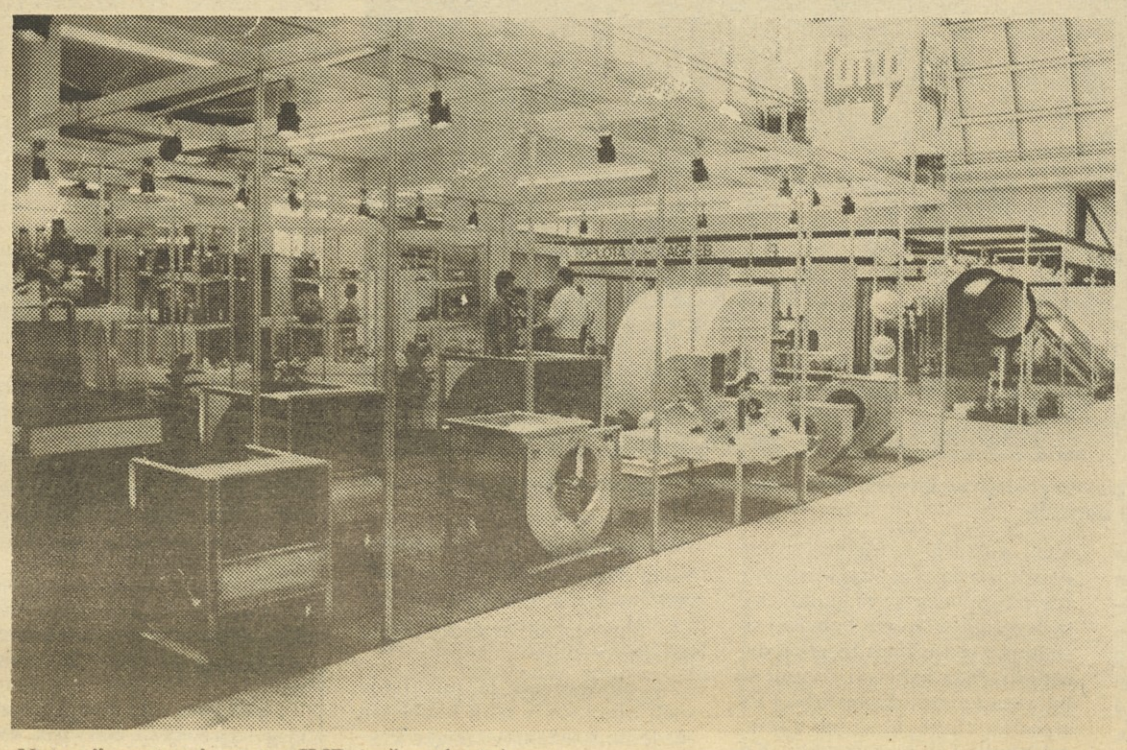

Notranji razstavni prostor IMP (več na 4. str.)

IMP v Sovjetski zvezi

Puščino izhodišče

IMP je prek predstavništev Metalke in Slovenijalesa za letos uspešno pridobil dela v Sovjetski zvezi, kjer bo v objektih genetskega inženiringa na Biološkem inštitutu v Puščinu izvedel precej zahtevna dela vseh vrst inštalacij. V to delo sta se vključili naši delovni organizaciji mariborska Montaža in ljubljanski Elektromonter. Rok, v katerem moramo to delo opraviti, je zelo kratek — od aprila do konca avgusta. »Sodeč po sedanjem poteku del bomo to delo resnično opravili v pogodbenem roku«, nam je zatrdil naš generalni direktor Franc Kumše. Za ta dela je IMP skoraj v celoti dobavil potreben material in opremo za vse vrste inštalacij, Projektivni biro pa je izdelal projekte.

Vrednost teh del znaša približno pet milijonov klirinških dolarjev.

Kot je povedal direktor Kumše, je investitor zadovoljen z našim delom in računa z nami tudi v prihodnje. Po zaključku teh del pa, pravi, bomo v Moskvi zadržali enega svojega delavca z namenom, da bo sodeloval pri vzpostavljanju poslovnih stikov, ter pridobivanju nadaljnjih del v Sovjetski zvezi.

Željo, da pridemo na to investicijsko tržišče, smo v IMP-ju gojili že v preteklosti, vendar smo bili angažirani na domačem trgu in nekaterih tržiščih Bližnjega vzhoda v takem obsegu, da nismo potrebovali kakšnega večjega širjenja. Bili pa smo v tistem času vseeno prisotni v Sovjetski zvezi, saj smo za astronavtski center v Tarusi, ki je približno 100 kilometrov oddaljen od Moskve, sprojektirali in tudi dobavili klima naprave, ki pa so jih montirali Rusi sami. Nabavljali pa smo tudi naprave za hotelsko signalizacijo, ki so jo prav tako montirali Rusi, medtem ko so bili naši strokovnjaki iz Telekoma inštruktorji pri montažnih delih.

Poleg tega pa smo opravili tudi nekatera montažna dela s področja strojne montaže za slovenske naročnike, pri čemer sta sodelovala koprska Montaža in OV.

Sovjetski investitorji zahtevajo kompleksne ponudbe, kar pomeni, da je treba ponuditi kompletne objekte in zagotoviti ustrezno funkcijo — skratka ponuditi je treba v inženiringu ustrezen kompleks. V Sovjetski zvezi so z območja Slovenije s svojimi predstavništvi prisotni ljubljanska Metalka, Slovenijales, Kovinotehna in Iskra. Od teh sta v ponudbah inženiring storitev na investicijskem področju najbolj aktivna Metalka in Slovenijales. Prek njunih predstavništev smo doslej tudi mi usmerjali svoje ponudbe na to tržišče.

MARIJA PRIMC

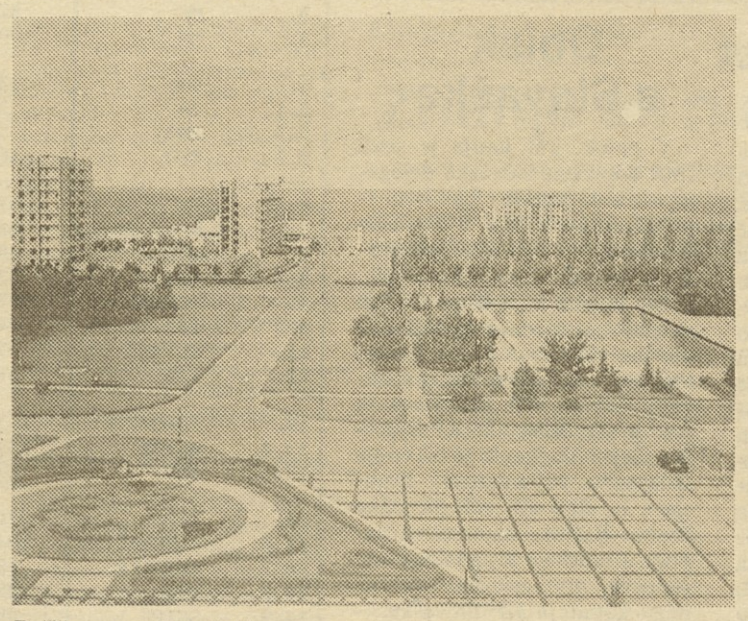

Puščino v svoji podobi

Izjava zadnjih dveh mesecev:

Savo TATALOVIĆ na sestanku direktorjev vodij služb DSSS sozd IMP:

»O delovni disciplini govorimo že, odkar pomnim, vendar dokler ne bomo odpravili depandans IMP-ja, kot so **Kalvan, bife Šibenik** in **Gospodarsko razstavišče,** tega ne bomo dosegli. Zato je treba usmeriti vse sile v to smer.«

Nedorečen koncept

Sejem Interklima je sestavni del akcizicije in izgradnje imidža — to je torej tisto, kar mora IMP opravljati, če hoče zadržati tržni delež, ki ga ima na jugoslovanskem trgu približno 70 do 80 odstotkov.

Sejem je bil uspešen toliko, kolikor nam bo pomagal pritegniti najpomembnejše jugoslovanske projektante in uporabnike opreme, ki od nas pričakujejo strokovno svetovanje pri reševanju njihovih problemov. Za uspešnost sejma je bila potrditev tudi množica obiskovalcev, saj je bilo le-teh 2 do 3 krat več, kot jih je bilo pri naših konkurentih in več, kot smo jih pričakovali. Pomisleki so glede vsebinske zasnove sejma, kajti razstavljali naj bi le kvalitetne nove izdelke — kar pa je ozko povezano s financiranjem sejma. Še vedno razstavljamo kupe pločevine in nešteto izdelkov, ki so bili že večkrat na sejmu hkrati z vsemi poškodbami in odrgninami. Tudi letos ozdi niso zaupali strokovnim službam samostojno kreirati sejma in izbrati eksponate. Naša predstavitev je še vedno odraz nerazdelane poslovne strategije v smislu integralnega marketinga.

Pohvalo zaslužijo nekateri naši ozdi — razstavljalci na Interklimi, ki se zavedajo, da pri tako velikem tržnem deležu ne morejo računati na povečano prodajo obstoječega programa, zato so se lotili razvoja novih izdelkov. Posebno moramo omeniti novosti, od katerih zaslužijo prvo mesto klima omare, ki so rezultat vzornega sodelovanja Klima montaže, Klimata in Inštituta Zoran Rant. V prihodnje naj bi razstavljali na sejmu le novosti — to je izdelke, ki se vsaj na jugoslovanskem tržišču pojavljajo kot novosti domače proizvodnje — noben izdelek naj ne bi bil razstavljen več kot dvakrat.

Sejem je vsekakor — čeprav je obseg tujih razstavljalcev okrnjen — možnost za navezovanje stikov s tujimi partnerji in je ob pomanjkljivi zunanjetrgovinski mreži sozda IMP eden od dejavnikov kratkoročnega izvoza.

Kljub nedorečenemu konceptu pa je IMP-jeva sejemska predstavitev vendarle uspela, za kar je posebna zasluga Janeza Zavirška iz Usmerjevalnega razvoja, Igorja Melive in njegove ekipe iz Marketinga za postavitev sejma, vodje IMP-jevega razstavnega prostora — to je vodje našega zagrebškega predstavništva Višnje Manestar, pa njene ekipe iz vseh IMP-jevih predstavništev ter sodelavcev iz tistih naših ozdov, ki so na sejmu zastopali svoje tozde oziroma delovne organizacije, je povedal Janez Hartman, direktor sektorja za pospeševanje na jugoslovanskem tržišču (Marketing).

Nov korak v sodobnem razvoju

Izdelana postaja za sprejem in obdelavo signalov

V Telekomovem Razvoju so izdelali novo glavno postajo za sprejem in obdelavo televizijskih, radijskih in satelitskih signalov v kabelskih razdelilnih sistemih (CATV). Omenjeno napravo so v začetku julija odpeljali v Zagreb in jo montirati v tamkajšnjem kazalištu mladih (mladinski studio). Postaja bo omogočila distribucijo dvanajstih TV programov v mono in stereo izvedbi. To je prva profesionalna postaja z dvojnim mešanjem, kar omogoča neomejeno možnost izbire kombinacij pretvorb kanalov. Modularna oblika in električna zasnova omogočata enostavno naknadno širjenje postaje. Postaja je namenjena za večje kabelske distribucijske sisteme. Naročenih pa imajo tudi nekaj drugih tovrstnih sistemov (naselje »Bili brig«, naselje Skopjanska v Skopju, Bevško pri Trbovljah, Krajevna skupnost Skorno — Florjan pri Soštanju), nekaj sistemov pa je še v pripravljalni fazi.

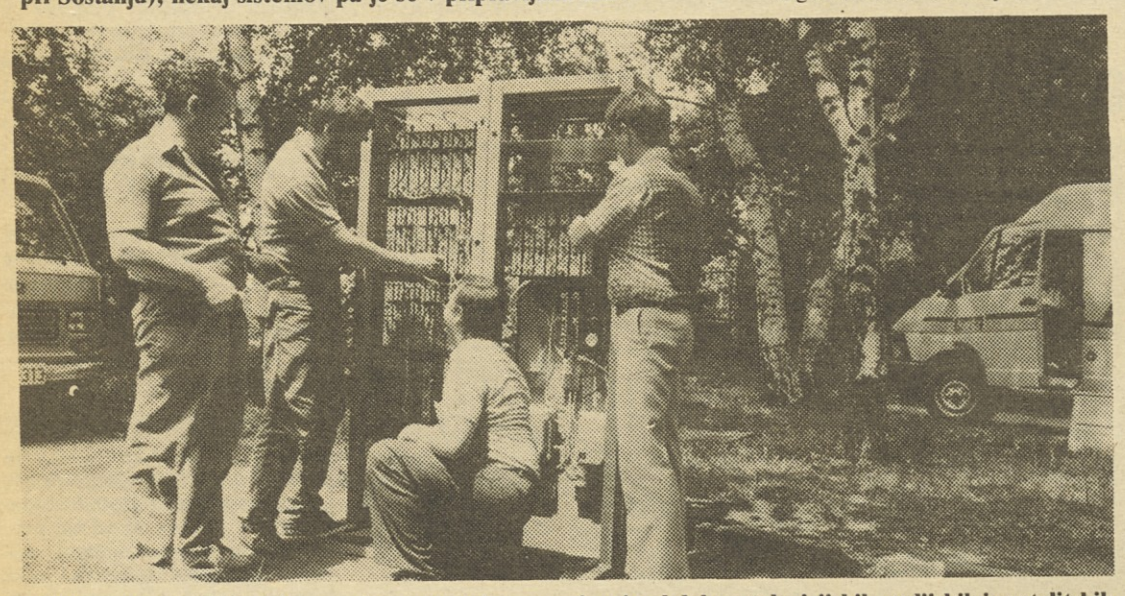

Telekomov razvoj izdelal novo glavno postajo za sprejem in obdelavo televizijskih, radijskih in satelitskih signalov v kabelskih razdelilnih sistemih

Pogodbo za omenjeno postajo v Zagrebu so naši Telekomovci sklenili letos maja z delovno organizacijo Vlado Četkovič. Dela pa so se lotili takoj po podpisu pogodbe. Ta naprava je delovni organizaciji Telekom prinesla 4 milijarde dinarjev.

Nosilec te razvojne naloge je bil Franjo Dolinar, vodja Telekomove razvojne skupine.

V Telekomovem razvoju so nam povedali, da bo potrebno še veliko vlagati v kadre in opremo — vse to nujno potrebujejo za izgradnjo kompletnega kabelskega sistema CATV.

Glede na potrebe tržišča je področje kabelske televizije ena od najperspektivnejših vej Telekomovega proizvodnega programa.

Kaj je kabelski razdelilni sistem (CATV)?

To, kar pomeni skupni antenski sistem za eno zgradbo, pomeni kabelski razdelilni sistem za celotno naselje, kraj ali mesto. Ideja o povezavi več stanovanjskih zgradb v enovit kabelski sistem je v svetu stara že nekaj desetletij. Prvi kabelski sistemi so bili zgrajeni zaradi preskrbe s TV signali v krajih, ki so bili v senci oddajnikov ali pretvornikov. Kasneje pa so se v zaprtih kabelskih sistemih začeli pojavljati prvi interni TV programi. S tem pa je bil postavljen temelj za razvoj kabelske televizije — CATV.

Izraz kabelska televizija — CATV je angleškega izvora in je tudi pri nas že precej udomačen. Njegov pomen je zelo širok, saj poleg raznovrstne prenosne telekomunikacijske tehnike pomeni tudi bogato industrijo PAY — TV programov, strokovno izdelanih za zaprte kabelske razdelilne sisteme. Prav ti plačljivi programi so omogočili velik komercialni uspeh in bliskovit razvoj kabelske televizije v svetu.

Pri nas postajajo kabelski razdelilni sistemi vse bolj zanimivi predvsem zaradi prednosti, ki jih imajo v primerjavi s skupnimi antenskimi sistemi:

— odpadejo sprejemni antenski sistemi na vsakem stanovanjskem objektu. Tako odpadejo številne okvare in lomi na zunanjih antenah zaradi močnega vetra ali sneženja;

— odpadejo visoka vzdrževalna dela, zmanjšajo se stroški vzdrževanja streh objektov;

— ohranja se estetski izgled naselja;

— omogočeno je napajanje vseh objektov v istih kabelskih razdelilnih sistemov z enako kvalitetnim signalom. To je velika prednost predvsem v strnjenih naseljih, kjer sicer zgradbe druga drugi onemogočajo nemoten in kvaliteten sprejem radiodifuznih signalov;

— omogočen je rentabilen sprejem satelitskih TV programov.

M. P.

Ogenj v Tehnomontovem skladišču

V Tehnomontovem skladišču repromateriala in gotovih izdelkov pri Lesnini-Gramex na Verovškovi 72 je 25. junija ob 17. uri zagorelo. Požar so prvi opazili v sosednjem objektu Merkatorja, ki so o požaru tudi obvestili gasilce. Ogenj, ki je uničil večji del skladišča, so približno eno uro po začetku požara pogasili.

Kriminalisti doslej še niso ugotovili, kdo je povzročitelj požara, vendar v Tehnomontu domnevajo, da je do požara prišlo zaradi pregretja elektromotorja, ki se uporablja za dviganje plastičnih kupol na strehi skladiščnega objekta. Ta motor je namreč ves dan sumljivo in nenormalno ropotal, kar je bil znak, da je z njim nekaj narobe. Pri raziskavi požara so kriminalisti ta elektromotor, ki je padel med požarom v skladišče, vzeli v analizo.

Vrednost škode, ki jo je povzročil požar, je ocenjena na 525 milijonov dinarjev.

V Tehnomontu upajo, da jim bo Zavarovalnica Triglav povrnila škodo, ki je nastala.

Po požaru je Tehnomont odstranil iz požganega dela skladišča preostalo uporabno blago in ga preselil v regalno skladišče v isti objekt.

Tehnomont prosi vse svoje poslovne partnerje, naj upoštevajo probleme, ki so nastali v zvezi s požarom in jim hkrati zagotavlja, da bodo dobili naročene materiale kakšen mesec ali dva kasneje, kot je bilo prvotno dogovorjeno.

M. P.

Oporoka

Umre mož, za katerega je za njegovega življenja bilo videti, da ima kaj pod palcem, saj ni živel nič kaj skromno. Ko se zbero dediči, da bi zvedeli, kaj je kateremu namenil po svoji smrti, odvetnik odpre pokojnikovo oporoko in jim prebere:

— Ker sem bil do konca svojega življenja pri zdravi pameti, sem porabil ves denar, kar sem ga imel...

Ponavljajoča se kriza Tena

Režija ubija

O slabih poslovnih rezultatih v Tenu se je že nekaj časa govorilo, vendar je občutek, da gre bolj za opozarjanje kot za resnejše motnje v poslovanju. Te bi lahko pritrdili tudi v sedanjem trenutku, kajti če bi upoštevali pa tudi izhaj iz samo enega kazalca to je obsega proizvodnje v polletnem obdobju, potem vprašanja sploh ni treba zastavljati. Namreč ob upoštevanju tega kriterija lah ugotovimo, da je Ten »uspešna« organizacija. Zastavljeni proizvodni načr namreč presegli. Torej težave, za katere bi lahko rekli prehodnega znač vendar temu ni tako. Ti rezultati naj so dejanski ali navidezni, so varljivi in ter ne morejo biti slika sedanjega položaja. No, pustimo to modrovanje strani in pojdimo po vrsti, tako kot so nam akterji stanje odslikali in kot bili o stanju obveščeni iz sredstev javnega obveščanja.

Sanacije v sanacijo

Pred nedavnim so se sestali predstavniki Tena, sozda in Izvršnega sveta skupščine občine Bežigrad. Takrat je bilo govora o alarmantnem stanju v Tenu, ki ga ne bo moč sanirati z ukrepi, ki so jih predvideli v sanacijskem programu vodilni možje v Tenu. Zato so dobili nalogo, da ta načrt dodelajo. Takrat jim je bilo namreč očitano, da zaposlujejo preveč režijskih delavcev v primerjavi s proizvodnimi delavci. Režijcev je več kot polovica zaposlenih. Vzroke za ta položaj vidijo v Tenu v dosedanjih reorganizacijah. Zato je osrednji poudarek v dopolnitvi sanacijskega načrta dan enemu od največjih problemov Tena v tem trenutku, to je zmanjšanju režijskih delavcev in obdržati strokovne delavce v delovni organizaciji. »V tem trenutku želimo prezaposliti od 33 do 35 ljudi. Deloma naj bi jih prmestili v proizvodnjo, en del zaposlili v druge delovne organizacije IMP, nekaj pa jih bo zajela naravna fluktuacija — torej upokojitve.« Je dejal direktor delovne organizacije Šegula. No, k razreševanju tega problema so se že lotili. Kar se tiče prezaposlovanja oz. zmanjševanja režije, so to akcijo podprle družbeno politične organizacije in sindikat. Janez Korpič, predsednik sindikata pravi, da so po proučitvi nastalega položaja podprli vodstvo delovne organizacije in zavzeli stališče, da čimprej ukrepajo, seveda ob vseh teh ukrepih ne sme biti ogrožena socialna varnost delavcev. Resda lahko pričakujejo nekatere osebne travme, vendar bi v skrajnem primeru ukrep, seveda če bo dosledno izpeljan, le prinesel pozitivne rezultate. Tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij so prepričani, da je sedanji položaj razmerja med proizvodnimi in režijskimi delavci zgodovinsko pogojen z reorganizacijami. Po prepričanju Janeza Korpiča pa problem s tem še ne bo rešen, kajti po mnenju sindikata bo potrebno okrepiti tudi srednjevodilni kader.

Na proizvodni ravni, če se ponovno povrnemo k tej, verjetno ni pričakovati kakšnega posebnega booma, vsaj kar se učinkovitosti tiče. Namreč s tehnologijo, ki toliko stara je ko kor, je star Ten, je iluzorno pričaj vati kakšne boljše dosežke, kot dosegajo sedaj. Pozitivni obeti pa verjetno lahko proizvodnja nizko petostnih stikal BAL, ki zastaja mesece, predvsem zaradi trga, kooperant ni osvojil tehnologije vgradne dele. Vprašanje tržnih gojev je prav tako odprto, kajti se v sedanjem položaju ni sposo prilagajti zahtevam trga. To je mnenju vodilnih iz Tena izklju posledica sedanjega materialne položaja Tena.

Druga plat medalje

Po oceni plansko analitske slu sozda so v Tenovem sanacijskem črtu manjkale nekatere bistv točke za sanacijo. Eden od prion nih problemov je področje p zvodnje, ki je v tem trenutku pred ga. Enostavno niso konkurenčn svojo proizvodnjo, ki je odvisna vhodnih materialov, medtem konkurenca za te materiale sa proizvaja sestavne dele. Hkrati razpolaga z najdražjimi produk skimi faktorji, kar je sicer objekti pogojeno. V mislih imamo sev delovno silo, dajatve, ceno kapit ki so nad jugoslovanskim povpr jem, kot je dejal Uroš Korže. sedaj k temu dodamo še neučin vito organiziranost in režijske slu kar vse zmanjšuje operativnost p zvodnje, potem je položaj Tena sen. Ne smemo pa zanemarjati dobavnih rokov, ki jih pogosto zamujajo. Možnosti za sanacijo torej iskati v odpravi zadolžitve. bi bilo moč rešiti z odprodajo prostorskih kapacitet, z zmanj njem režije in prezaposlitvijo ljud z aktiviranjem novih investicij (p zvodnja bal stikal) ter z realiza programa tehnološke obnove. osebnih dohodkih pa je nujno trebno zasledovati vsaj inflaci gibanja, da ne bi prišlo do negati selekcije. Vsekakor, če ti ukrep bodo dovolj, bo potrebno razmiš o drugih, vendar najsi bodo ti ta ali drugačni, treba je poudariti, zastonj denarja za sanacijo ni, je zmišljal Uroš Korže.

J. VO

Fakturirana realizacija v maju 1987

	DO TOZD	Plan v 000 din letni	5 mes	maj	Izvršitev maj	5 mes.87	5 mes.86	Indeks izvršitve let.pl	pl.5 m	pl.maj	87/8
1.	OV	11015127	4472153	867575	1016979023	3634603707	1827997574	33	81	117	1
2.	KM	6115000	2047116	451749	357020298	2080233619	1002432003	34	102	79	2
3.	MK	6219700	2082978	459014	492052890	2092710587	1057317202	34	100	107	1
4.	MM	10837750	3508183	877883	781028971	4020135877	1742763479	37	115	89	2
5.	PMI	5375800	1670900	435500	325043473	1316955833	663217028	24	79	75	1
5.1.	IB	275800	89300	22400	12342665	96105404	90229107	35	108	55	1
5.2.	PROJ	500000	161700	40500	42866874	137293489	75115692	27	85	106	1
5.3.	EKO	4600000	1419900	372600	269833934	1083556940	497872229	24	76	72	2
6.	EM	9747000	3706000	782000	788390878	4061223286	2119349862	42	110	101	1
	brez izvoza	8800000	3347000	706000	761473182	3826560484	1847483591	43	114	108	2
7.	DVIG	3954400	1503306	317133	276060941	1250905398	580098606	32	83	87	2
8.	TEN	5300000	1976455	421791	390522222	2007125645	910817804	38	102	93	2
9.	TELKOM	4350000	1650000	340000	338755111	1726710208	777198109	40	105	100	2
10.	ISO	4447150	1805900	350400	551630068	1787282848	787724110	40	99	157	1
11.	KLIMAT	8500000	2930000	700000	730036812	2769077351	1567553550	33	95	104	1
12.	TIO	5940000	2008640	492063	465050073	2136103562	1025796643	36	106	95	2
13.	PANONIJA	14359446	5724010	1183000	1270326202	5161647272	2374117979	36	90	107	2
13.4.	BLISK	3578872	1144724	285000	267299733	1108163527	566713201	31	97	94	1
13.5.	KMP	10780574	4579286	898000	1003026469	4053483745	1807404778	38	89	112	2
14.	IKO	27000000	9873000	2394000	1974705491	9879250618	5190848872	37	100	82	1
14.6.	AVTOMATIKA	10400000	3536000	832000	779256375	3646159563	1854553696	35	103	94	1
14.7.	ČRPALKE	7800000	3198000	858000	635770293	3501379991	1714315418	45	109	74	2
14.8.	ITAK	3900000	1326000	312000	311665090	1458506902	765048619	37	110	100	1
14.9.	SKIP	4900000	1813000	392000	248013733	1273204162	856931139	26	70	63	1
15.	LIVAR	18776575	6552700	1582400	1441573065	6371998315	3258209042	34	97	91	1
15.10.	LSNL	10895205	3990000	950000	851498256	3875961335	1882190834	36	97	90	2
15.11.	TA	3798770	1061500	268000	272035435	1072279779	607959376	28	101	102	1
15.12.	VIPO	2017000	784200	200000	164456375	714311243	291326496	35	91	82	2
15.13.	LBK	2065600	717000	164400	153582999	709445958	476732336	34	99	93	1
16.	KLIMA	15374170	5331540	1158570	917569852	4585861889	2666253452	30	86	79	1
16.14.	IP	9877000	3407540	740770	627692379	3054457070	1743338611	31	90	85	1
16.15.	MP	5497170	1924000	417800	289877473	1531404819	922914841	28	80	69	1
17.	IZIP	9150893	3384300	752500	884837966	3594779013	1208219438	39	106	118	2
17.16.	INŽ	2149060	872600	169300	476612689	1232834956	267845548	57	141	282	4
17.17.	MARK	1352433	549300	106600	102624750	545105231	209746904	40	99	96	2
17.18.	PB	1730000	625900	125400	135889067	474312960	185990194	27	76	108	2
17.19.	TEHNOM	1800000	620500	171200	110484888	511842126	211650448	28	82	65	2
17.20.	ALCH	2119400	716000	180000	59226572	830683740	332986344	39	116	33	2
	- CK	546103	221700	43000	42050130	187943094	86086513	34	85	98	2
	- SD	81637	32600	6400	7201464	28370488	14933780	35	87	113	1
	- PD	290428	38000	7000	0	15954439	7988551	5	42	0	2
	IMP	167381179	60519481	13621978	13050834930	58708873049	28868923597	35	97	96	2

OV-jevcem spet priznanje

Ovejevci Alojz Medic, Nada Radonjič, Franc Florjančič — to je Ovejeva projektivna skupina, pa njihov zunanji sodelavec Bojan Žabkar, tehnolog iz Leka so 29. junija prejeli priznanje za uspešen prenos novih tehnoloških rešitev v prakso. Posebno priznanje jim je kot izvajalcem projekta »Priprava ultra čiste vode« v Iskrini tovarni polprevodnikov Trbovlje s sklepom svoje skupščine dodelila občinska raziskovalna skupnost Trbovlje. Podeljeno pa je bilo na svečani skupni seji zborov Skupščine občine Trbovlje in Občinske raziskovalne skupnosti Trbovlje.

M. P.

Obisk s Slovaške

V petek, 26. junija je sozd IMP dobiskala slovaška delegacija, ki se je mudila v Ljubljani — pobratenem mestu s slovaško Bratislavo — ob veliki ljubljanski prireditvi »Kmečka ohcet«.

Na obisku v IMP-ju so bili skupaj s predsednico ljubljanske mestne skupščine Nušo Kerševan, prvi partijski sekretar mestnega odbora KP Bratislava in član predsedstva CK KP Slovaške Gejza Šlapka, ki je bil vodja delegacije, župan mesta Bratislave in član CK KP Slovaške Štefan Bartak, namestnica župana Bratislava Magdalena Lorencova, prvi sekretar območnega komiteja KP Slovaške — Bratislave Jan Šuchan, dekan fakultete za arhitekturo slovaške tehniške univerze Bratislave in član mestnega sveta Bratislave Jan Hutal. Slovaško delegacijo, je povedal generalni direktor sozda IMP Franc Kumše, smo seznanili z IMP-jevo dejavnostjo. Prek Marketinga pa imamo stike z bratislavskimi poslovnimi krogi, pa smo tako vključeni v natečaj za gradnjo novega gledališča.

M. P.

40 let IMP

Kolesarji zbor

Na praznik vstaje slovenskega naroda 22. julija se podajmo na kolesarski maraton Franja! Štart bo ob 8. uri v Tacnu. Pot, po kateri bomo kolesarili, bo peljala skozi Šentvid, Črnuče, po Titovi cesti, Brezovici, Vrhniki, Logatcu, Godoviču, Idriji (tu se bomo osvežili), pa prek Cerknega, nato pa v Škofjo Loko in Tacen. Na cilju bo vsak udeleženec dobil spominsko medaljo, osvežilno pijačo in golaž, pa kolesarske majice z emblemom IMP — to je darilo sozda za njegov 40-letni jubilej.

Vsi na kolo za zdravo telo!

Z. R.

Pritisk

— Odločil sem se, da ne bom več pil ne kave ne žganja ne piva...

— Kaj te daje pritisk?

— Da. Vsakokrat, ko se katera od teh reči podraži.

seje delavskega sveta

Akumulacija na ničelni stopnji

Osrednjo pozornost na minuli seji delavskega sveta, ki je bila 16. ju-ja, so delegati namenili poslovanju sozda IMP v prvem četrtletju ter anu za letošnje leto.

V primerjavi z lanskim letom, je bilo po besedah Uroša Korta eno najuspešnejših v pretelem desetletju, letošnji rezultati poslovanja niso tako ugodni. Letošnje leto je bil uveljavljen nov obračunski sistem, zaostrile pa so e tudi razmere na tržišču. V rvih treh mesecih je sozd ustvaril 35 milijard celotnega prihoda, za razporeditev je ostalo 12,5 milijard dinarjev. Iz tega so pozrite obveznosti iz dohodka do širše družbene skupnosti, osebni ohodki in skupna poraba ter kumulacija. Čeprav podatki so povsem primerljivi z lanim letom, vseeno vidimo, da se položaj delovnih organizacij v letošnjem letu bistveno poslabal. Prihodek se je v primerjavi z tim obdobjem lanskega leta ovečal za 216 odstotkov, poaba sredstev za proizvodnjo za 41, amortizacija za 244 in dodek za 182 odstotkov. Obvezosti so se povečale za 216, sebni dohodki za 234, skupna oraba za 181 in akumulacija za 83 odstotkov. Ob upoštevanju gub v treh organizacijah, to omeni za 17 odstotkov nižjo kumulacijo od lanskega leta. odatki tudi kažejo na to, da se oraba povečala nad rastjo dodka. To pa se seveda odraža v kodo akumulacije. Delovne organizacije so ustvarile 1849 milinov bruto akumulacije. Po poavnavi obveznosti so delovne rganizacije ostale skorajda brez kumulacije. Po primerjalnih nalizah, ki jih je opravila plako analitska služba, se je dohodek zmanjšal za 5 milijard dinarev, to je za približno 30 odstotov. Z novim obračunskim sitemom so zlasti prizadete organizacije, ki poslujejo z lastnim poslovnim skladom.

Poleg objektivnih dejstev, ki o vplivala na poslovanje sistena, so tu še subjektivni problehi. Teh seveda ne moremo definirati tako, kajti tudi ti so pogoeni od zunaj. Gre za zmanjšanje ovpraševanja po izdelkih in slugah IMP-ja. To pa je treba ripisati zmanjšanju oz. prepovedi odpiranja novih naložb. Zaradi tega in delno zaradi vremenskih razmer je bila kritična zimska sezona, povpraševanje se je povečalo v marcu in aprilu, medtem ko je v maju in juniju čutiti močan padec povpraševanja. Bistvenih sprememb ne kaže pričakovati do konca leta, zaradi težkih razmer, v katerih se je znašla industrija in neurejenih kreditnih pogojev na področju stanovanjskih naložb.

Vse bolj postaja vprašljiv tudi status IMP-ja kot aktivnega izvoznika. Opazno je, da se je izvoz zmanjšal, uvoz pa se povečuje v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu. Pri osebnih dohodkih je bila kljub interventnemu zakonu ohranjena začrtana strategija, da se lovi inflacijo. V drugi polovici leta pa bo izplačilo osebnih dohodkov potrebno prilagoditi družbenemu dogovoru. Večjih motenj pri poslovanju v sozdu zaenkrat še ni bilo, če izvzamemo delovni organizaciji (Tio in Ten), kjer so poslovali z izgubo, medtem ko je izguba v tozdu Armature posledica specifike v plačilnem sistemu.

Delavski svet je zatem še potrdil sofinansiranje prioritetnih naložb iz združenih sredstev sozda in sicer za razširitev in modernizacijo nizkonapetostnih avtomatskih stikal v Isu Slovenske Konjice, razširitev in modernizacijo proizvodnje v Klimi Celje in gradnjo pokrite površine za embaliranje in skladiščenje v Montaži Maribor. Delavski svet se je seznanil tudi s programom sofinanciranja razvojnih nalog, ki jih je devet.

Potrjena je bila tudi nova vrednost točke za obračun osebnih dohodkov na projektu FIBH — Puščino v Sovjetski zvezi. Vrednost točke znaša sedaj 510 dinarjev (mišljena je neto vrednost). Nova vrednost točke je določena tudi za ostala gradbišča v tujini in sicer 444 dinarjev. Na koncu so delegati sprejeli in potrdili dopolnitev pravilnika o podeljevanju priznanj sozd IMP.

jv

Pot k prestrukturiranju

Rezervni deli

V soboški Panoniji so stekle zadnje priprave, oziroma uvajanje v novo proizvodnjo rezervnih delov za šivalne stroje. Do tovrstne proizvodnje je prišlo na pobudo soboške Mure, ki si je že nekaj časa prizadevala, da bi začela s proizvodnjo teh delov doma, bodisi v drobnem gospodarstvu ali pa v kakšni manjši organizaciji.

Pozneje so za to pokazale interes tudi nekatere druge večje tekstilne organizacije v Sloveniji. Na tej osnovi je bila v sodelovanju z mariborsko Univerzo opravljena raziskovalna naloga o možnostih domače strojne proizvodnje nadomestnih strojnih delov za tekstilno industrijo. Izhodišča, ki so vodila tekstilce k proizvodnji teh delov, so bila: v znižanju proizvodnih zastojev in s tem v zviševanju obratovalnega časa strojne opreme, znižanju naložb obratnih sredstev za zaloge nadomestnih delov in v zmanjševanju potreb po uvozu ter razbremenitvi vlaganj deviznih sredstev za uvoz teh delov.

Pred začetkom izdelave poskusne serije je bilo ugotovljeno, da doma razpolagamo z dovolj kakovostnimi materiali za izdelavo teh delov. Poleg tega so na razpolago tudi ustrezna strojna oprema in kadri. V Panoniji so začeli s poskusno proizvodnjo, vbodnih plošč, transporterjev, šivalnih nog in vreten. Vsi izdelki, ki so jih poslali na testiranje v proizvodnjo, so uspešno prestali vse teste. To kažejo tudi poročila delovnih organizacij, kjer so rezervne dele preizkušali. Ugotovitve tozda Oblačila iz Mure, Tovarne perila in konfekcije PIK in Korsa iz Rogaške Slatine so si namreč enotne, da so nadomestni deli povsem ustrezni in da ne zaostajajo za podobnimi deli iz uvoza, zato tudi ni zadržkov za začetek redne proizvodnje.

Sama naložba, kot nam je povedal direktor razvojno tehnološkega oddelka inž. Štefan Ferenčak, ni zahtevna, saj bodo morali nabaviti nekaj novih strojev. V programu je predvidena nabava rezkalnih strojev, vrtalnih strojev, ploskovnih brusilnikov, čistilnega in polirnega stroja. Enega ali dva od omenjenih strojev so že dobili, nabava ostalih pa je predvidena do konca leta, ko naj bi stekla tudi redna proizvodnja.

V začetku bo delalo na tem programu 27 delavcev v dveh izmenah. Program bo zaposlil rezkalce, strugarje, brusilce, in ključavničarje. Problema z usposabljanjem delavcev nimajo, saj so delavci v glavnem že usposobljeni za ta nov tehnološko zahteven program. Morda zveni beseda »tehnološko zahteven« preveč retorično, vendar ne gre prezreti dejstva, da glede na zahtevnost in natančnost, ki sta potrebni za tovrstne izdelke, le gre za spremembo odnosa »proizvajalca« do svojega produkta, ki jo je moč doseči s spremembo delovnih navad in z dodatnim usposabljanjem delavcev. Vse je že tako daleč, da lahko rečemo, da se Panonija pojavlja na trgu z novimi izdelki, ki so tehnološko zahtevnejši in delovno intenzivni. Nedvomno gre za korak prehoda iz delovne ekstenzivnosti. Vendar 27 delavcev na novem programu je vsaj navidezno premalo. No, temu ni tako, nam je zagotovil Štefan Ferenčak, to je le začetek proizvodnje za znane naročnike, v tem trenutku pa opravljajo raziskavo trga. Odmevi kažejo, da je program naletel na odobravanje, kar potrjujejo naročila. Skratka Panonija ima s tem že vsa izhodišča, da začenja razmišljati o širitvi ponudbe rezervnih delov. Dolgoročno gledano bi to pomenilo dejanski preobrat v sestavi Panonijine proizvodnje.

Po denarni plati gre za naložbo v vrednosti 205 milijonov dinarjev, le to bodo v višini 40 odstotkov pokrivali s kreditom temeljne pomurske banke, 40 odstotkov s kreditom DO Mura in 20 odstotkov v lastno udeležbo iz kredita združenih sredstev za prioritetne investicije sozda.

Na koncu se ozrimo na to naložbo še po »profitni« plati. Po zagotovilu inž. Ferenčaka gre za proizvodnjo, kjer vrednost vloženih surovin znaša komaj dober odstotek, oziroma pri transporterjih 5 odstotkov vrednosti gotovega izdelka.

jv

Poletni ocvirki:

Deske v večji avto

Govori se, da so si nekaterniki v delovni skupnosti Panonije omislili nov službeni avtomobil. Dosedanji avtomobil citroen BX, ki je star še ne polno leto, naj bi zamenjali **zaradi neudobnosti.** *Resda gre za zamenjavo staro za novo, vendar navkljub vsemu, bo treba doplačati kar zajeten kup denarcev. Če je službeni avtomobil odraz uspešnosti neke firme, potem je to izredno progresivna zadeva.*

Toda o tem so se morali izjasniti delavci delovne skupnosti. Kot kaže nekih posebnih problemov ni bilo. Problem je bil le z delavci v razvojno-tehnični službi. Ti se z zamenjavo nikakor niso mogli strinjati. Saj je nemogoče, da bi nekaterniki imeli boljše delovne pogoje od njih. Ne, tega pa ne dovolijo! Kako tudi bi, saj imajo sami v svojih nakladnih panjih (Avtoradgone) zares »vrhunske« pogoje za delo. Mimogrede povejmo, da je bila temperatura v (kontejnerjih) čebelnjaku 30. junija 36 stopinj Celzija, 1. julija pa že za eno stopinjo več. Upajmo, da se naravna temperatura ne dviguje z vsakim dnem za 1 stopinjo. Sicer je že tik pod vreliščem. Če pa se srečata obe ali celo vsa tri vrelišča različnih »materialov«, potem je vprašanje, kaj se bo iz tega izcimilo. **Spet bo eksplodiralo.** *Risalne deske pa bodo postavili v nov udoben avtomobil.*

Sklep »kolegija«

Oddelek za informiranje je na svojem »kolegiju« sklenil, sicer brez pristanka tistih, ki svetijo nad njim, da bo zaprl parkirni prostor na vrtu SVETNIŠKE VILE na Likozarjevi.

Razlogi:

1. edino na ta način bomo ohranili pri življenju dve ali tri smreke in jih obvarovali pred »kislim dežjem«.

2. »kolegij« se je trdno odločil, da bo z zasedbo vrta rešil svojo prostorsko in zdravstveno stisko. Dne 20. 7. bomo namreč preselili svoje delovne pripomočke na vrt Likozarjeve 6.

Po naši oceni bo akcija večstransko koristna in sicer:

1. le tako bo naše delo izpostavljeno očem javnosti,

2. s pripravo projekta smo zaposlili nezasedene kapacitete projektivnega biroja, s selitvijo pa inženiringa.

Krušna peč

Izhajajoč iz priporočila, sprejetega na sestanku direktorjev in vodij služb delovne skupnosti sozd, da je treba delo racionalizirati in nuditi servisne usluge tudi zunaj sozda — vse to namreč v smislu pridobivanja dohodka — smo se na »delavskem svetu« informativne službe odločili, da po izpraznitvi prostorov, le teh ne bomo prodajali, ampak z majhnimi »korekturnimi« posegi, ki nam jih pripravlja projektivni biro, prostore preuredili v lokal »posebnega družbenega pomena« — v PIVNICO — delavski svet je namreč po samoupravni strokovni oceni ugotovil, da je prostor ustrezno infrastrukturno opremljen za točenje in peko. Lokal je že opremljen s krušno pečjo. Upajmo, da bo dobro zatočišče za nekatere službe, ki nimajo ustreznih prostorov za **serviranje arhivskih buteljk, žganj, drugih eksotičnih napitkov.**

Na zdravje!

V središču dogajanja

Uh, ti pasji dnevi! Ali drugače rečeno — v sili tudi slon muhe žre! Nič kaj prijetno ni našim tovarišicam, ki so se znašle v »tajniški« pisarni direktorja. Kar naenkrat v središču dogajanja, bi lahko rekli. Da je temu res tako, so potožile kar same. »Oh, kaj misliš, da sem iz železa!« je pomoledovala ena od njih. »Saj še scat ne morem!« Nič zato, »fajn bi bilo, če bi ji posodo dali kar pod mizo, pa servirko zraven.« je pristavila ena od strank v pisarni.

Delavski svet

Sprejet plan

Zakaj plan šele sredi leta? Razlagalec plana Uroš Korže je povedal, a je to predvsem posledica še nedodelanih sistemskih kriterijev in ktov. Toda kljub vsem pomanjkljivostim je plan nujno potrebno prejeti.

Osnovni poudarki v planu za etošnje leto so dani povečanju konomske moči in uspešnosti oslovnega sistema, ki temelji na e večji in agresivnejši prisotnoti IMP-ja na domačem in tujem ržišču, stabilni rasti, rentabilnoti naložb in neodvisnosti. Nadnji moment, ki je izredno omemben, pa je povečevanje alnih osebnih dohodkov, ki orajo presegati raven dohodov v sorodnih panogah. Ob zatavljenih kvatitativnih kriterijih asti v IMP-ju pa ne gre zanemaiti kvalitativnih kriterijev, ki so tem trenutku za IMP posebega pomena. V letošnjem letu e je že uveljavil razvojni sklad a sofinanciranje razvojnih nalog višini 30 odstotkov in financirije prioritetnih naložb, kjer naša ta delež 20 odstotkov. Nadalje bo temeljil razvoj sistema a krepitvi delovnih organizacij, ot temeljnih poslovnih subjekov ter na prestrukturiranju proivodnje. Temeljni kriterij, ki ga odo uveljavili v poslovnem sitemu, je kriterij ekonomske spešnosti. Z uveljavitvijo tega kriterija pa bo konec socialni varnosti delovnih organizacij. Socialno varnost bodo imeli delavci znotraj sistema. Se pravi delovna organizacija, ki ne bo posobna ekonomično poslovati, o bo treba ukiniti, delavcem pa agotoviti delovna mesta znotraj istema.

Več pozornosti bo deležna udi kreativnost, ki naj bi se odražala znotraj ustanavljanja novih malih delovnih organizacij ipd.

Na kadrovskem področju naj bi prišlo do bistvenega premika v smislu vlaganja v zaposlene, kar bi nedvomno vplivalo na njihovo kreativnost.

Predvidene so tudi določene organizacijske spremembe, ki naj bi bistveno vplivale na uspešnost IMP-ja. Zlasti je tu izpostavljena vzpostavitev zunajtrgovinske mreže in reorganizacija nekaterih drugih služb skupnega pomena.

jv

Tekmovanje kovinarjev

Od 25. do 27. junija je na Gorenjskem potekalo 11. delovno srečanje kovinarjev Slovenije, na katerem so tekmovali tudi tisti IMP-jevi delavci — kovinarji, ki so na majskih regijskih tekmovanjih dosegli prvo, drugo ali tretje mesto (o teh smo pisali v junijski številki IMP Glasnika).

Poglejmo, kam so se uvrstili na republiškem tekmovanju: Pri strugarjih je bil celjski regijski prvak Jože Stepišnik iz Klime Celje v republiški skupni uvrstitvi na 14. mestu, Panonijin rezkavec Ludvik Sever iz tozda Kmetijska mehanizacija, ki je bil na regijskem tekmovanju na 2. mestu, na republiškem na 15. mestu, na 12. mestu v skupni republiški uvrstitvi pa je bil Isov konstrukcijski ključa' čar Ivan Lovec.

M. P.

»Adijo biznis!?«

Temeljni indikator »položaja« Inženiringa je v tem trenutku dejstvo, da nam realizacija planskih obveznosti do tozdov in DO v letu 1987 še ne zagotavlja planiranega celotnega prihodka TOZD in, da je med nami močno izpostavljeno vprašanje preživetja in perspektive za naprej. Vseh socialnih, kadrovskih, organizacijskih, poslovnih, delovnih učinkov tega dejstva ne bi niti navajal, ker morajo biti vsakomur jasni.

Dejstvo je tudi, da o Inženiringu ni mogoče govoriti ločeno od sozda IMP, kajti stanje v njem se neposredno odslikava v Inženiringu — z nekaterimi še posebej potenciranimi učinki. V zvezi s tem lahko rečem, da še posbej občutimo:

— neenotnost, neusklajenost dela komercialnih služb, k čemur močno prispeva razdrobljenost, organizacijsko-kadrovska, ekonomska, iz nje pa izhaja pluralizem interesov in brezkompromisna borba za obstoj med posameznimi deli sistema

— neupoštevanje dogovorov komercialnih služb

— izkoriščanje razdrobljenosti in neenotnosti sistema investitorjev in naročnikov

— težava pri zagotavljanju sredstev za financiranje priprave in izvedbe večjih poslov

— neenotna politika OD

— neurejeni pretok kadrov znotraj sistema

— pomanjkanje jasno operativno razdelane poslovno prodajne politike in iz nje izhajajoče tehnično razvojne usmeritve

Iz vsega gornjega razumljivo izhaja tudi nezadovoljstvo v kolektivu, ki je še dodatno »stimulirano« z zaostajanjem v rasti OD, zlasti v letošnjem letu, kar dodatno vpliva na učinkovitost.

Tržni nastop

Našteti razlogi seveda omejitveno vplivajo tudi na uspešnost našega nastopa na domačem trgu in v tujini.

K navedenemu lahko v tej zvezi dodam, da smo na domačem pa tudi na tujem trgu nekonkurenčni s ceno svojih storitev in da sta edino kvaliteta monterskega dela ter velikost podjetja (ki daje garancijo s stroko in tudi finance), tista elementa, ki nam dajeta nekaj prednosti na trgu.

Vendar te prednosti vedno tudi ni moč uveljaviti, ker enostavno naročniki zanjo niso zainteresirani.

Prodor na tuji trg je dodatno povezan še s podporo države, ki se odraža v ustvarjanju ugodne klime za naš nastop na določenih tujih trgih in v čisto konkretnih ukrepih, ki omogočajo finančno podporo našemu nastopu (kredit za refinanciranje poslov, barter posli ...) — ta podpora je danes šibka, je pa kljub izpolnjevanju ostalih pogojev našega konkurenčnega nastopa odločilna.

Za uspešen nastop v tujini, kakršnega smo realizirali v Iraku, morajo biti vsi navedeni pogoji izpolnjeni, predvsem pa je potrebno imeti v podjetju za dela motivirano ekipo, sposobno obdelati vsa pomembna tehnično komercialna in finančna vprašanja.

Reorganizacija in kadrovsko vprašanje

V smernicah plana 1986—90 je zapisana reorganizacija celotne DO IZIP. Konkretni predlogi še niso znani. Dejstvo je, da nobena reorganizacija ni formula za rešitev iz ekonomskih zagat. Res pa je, da dobro izbrani organizacijski model olajša delo in omogoči večjo učinkovitost. V tej zvezi je za nas ta trenutek aktualna tesnejša povezava s tozdom Projektivni biro — razmišljamo pa tudi o predlogu združitve z jedrom tozda PB, ker bi zagotovili višji tehnični nivo naših storitev ter bolj usklajen nastop v smislu kompletne obdelave investitorjev (od idejne zasnove do zagona naprav). Jasno je, da ob tem tudi tozd Marketing ne bo mogel ostati neprizadet.

V Inženiringu trenutno nimamo večjih problemov s fluktuacijo. Strokovno jedro tozda zaenkrat ostaja, res pa je, da utegne tudi to postati problem, če se bodo sedanje težave nadaljevale. Rešitev vidimo v uskladitvi kadrovske politike med tozdi, kar pa je zaenkrat še zelo trd oreh, ker v podjetju še ni dozorelo spoznanje, da je to nujno potrebno in za vse koristno.

DUŠAN HOČEVAR

Medsebojni odnosi

Znanje ali naklonjenost

Znani so vam odnosi med kolektivi in posamezniki v njih. Za ustvarjanje ustvarjalne klime, je potrebno odkriti vse pozitivne strani posameznika in skupine. Ker pa ima človekova osebnost tudi senčne strani, se pogosto dogaja, da se uveljavijo nepravi, celo škodljivi interesi.

Tako tudi med delavci, ki vodijo kako proizvodnjo, prihaja do trenj, zato ker je nekdo bolj prodoren, kot drugi, morda celo od tistega, ki je nad njim. No in v takem »cenkanju« jaz tebe, ti mene, pride do tega, da bi se kdo koga rad znebil. To storijo z raznimi izgovori, podtikanji. Pogosto je ta, ki mu spodkopavajo tla tudi po svoje brihten in se ne da kar tako ugnati. Z argumenti kar »čez noč« dokaže, da ravnanje z njim nima osnove in je lako strašno, posebno, v našem primeru, ko gre za razvojne naloge. Človek na tem občutljivem področju si navadno dolgo časa nabira poleg znanja še izkušnje za položaj, da lahko vodi razvoj. Ker je sedaj razvojno-inovativna dejavnost celo pogoj za eksistenco, potem so igračkanja na tem področju toliko bolj občutljiva.

V naših tozdih v sozdu IMP lahko v preteklosti in še sedaj odkrijem, da je prej obraz odločal, kaj si in boš, kot pa znanje, ki je nujno potrebno za razvoj. In če se sedaj povrnemo k sebi, potem lahko odkrijemo grde sence, ki so in še nastajajo zaradi površnega in oblastnega obnašanja posameznikov do sodelavcev, ki imajo tudi odgovorne naloge. Te pa negiramo vse do skrajnosti, ko se hočemo nekoga na nek način znebiti. Glede na to, da oblastnik ima v rokah škarje in platno, mu ni težko doseči, da se odkriža kogarkoli, pa tudi, če pri njem vse ne »štima«. Toda zaklel se je... »ta naj gre, na njegovo mesto bo prišel drugi, ki je meni všeč«.

»Menjave«, ki niso narejena na strokovni osnovi lahko pripeljejo do stanja, ko začneta učinkovitost in uspešnost padati. To seveda povzročitelj ne prizna. Ti pojavi so škodljivi, posebno, ko se gre za strokovno uporabljene delavce, zato morajo vsi količkaj odgovornih poseči vmes in preprečiti »odpis« obraza, ki nekomu ni všeč, ter poskrbeti za usklajeno, strokovno , razvojno delo na vseh nivojih tovarne v tem konkretnem primeru. In kje je? Morda tudi pri vas!

FRAN VODNIK

Srečen zakon

— Kakšen je po tvoje srečen zakon?

— Takšen, da tudi takrat, ko je žena tiho, mož ves čas ponavlja: »Prav imaš, dragica!«

Interklima je za nami

Kje je poslovna strategija?

Janez Grubar, direktor komercialnega sektorja Klimata:

Ob dejstvu, da investicijska gradnja upada, da so plani prodaje neizpolnjeni, da zaostajamo z razvojem novih izdelkov ter da je razlika vse manjša, je Interklima gotovo priložnost, kjer se pokažejo perspektive trženja posamezne organizacije združenega dela.

Vzroki za omenjeno stanje so po mojem mnenju v tem, da smo si morda v Klimatu napačno predstavljali, kaj je usmerjevalni razvoj in kaj je aplikativni razvoj. Tako, kot smo tudi napačno razumeli razvoj — marketing, ki naj bi bil predvsem alociranje razvojnih in proizvodnih potencialov v smeri tržno zanimivih izdelkov.

Žal na simpoziju Interklime 87 ni bilo predavatelja iz našega sozda, pa smo tako zamudili priložnost, ko bi strokovnjake s področja klimatizacije prepričali, da sozd IMP le ne spi.

Uspešna predstavitev Klimatovih novih izdelkov na Interklimi 87 naj bi bila garant za uspešno trženje v prihodnje.

Kot razstavljalec spremljam Interklimo že od leta 1979. Od tedaj dalje so zelo zmanjšane razlike med proizvodi konkurenčnih firm v Jugoslaviji in Klimata tako, da lahko o letošnji Interklimi rečemo, da so razlike že minimalne.

Po mojem mnenju pa je Klimat skupaj s Klima montažo le predstavil najboljši sejemski eksponat — to je klima omaro z možnostjo energetsko varčnega obratovanja, ki je plod IMP-jevega znanja in znanja delavcev Inštituta Zoran Rant. Za ta izdelek so se obiskovalci sejma zelo zanimali.

Delavci Klimatove komerciale pa sicer s predstavitvijo Klimatovih izdelkov ne moremo biti zadovoljni, saj z izjemo klima omare, regulatorja pretoka in rekuperatorja nismo na sejmu pokazali nič novega. Le to pa nas spravlja v negotovost pri trženju v prihodnje.

Interklimin sejemski prostor, kjer je razstavljal IMP, je klimatizirala klima omara, sicer pa je bil premajhen oziroma je bilo na njem preveč izdelkov. Še napotek za prihodnje sejme! Potrebno bi bilo razmisliti o tematskem nastopu na sejmu (variabilni sistemi, varčevanje z energijo, oprema za izkoriščanje sončne energije itd.).

Očitno je, da je bil IMP-jev sejemski prostor najbolj obiskan del sejma Interklima 87 — torej dejstvo »na tržišču imidž IMP-ja« še vedno velja.

Vesel pa sem, da se nam je na Interklimi 87 posrečilo preseči tozdovsko atomizacijo in smo se vsaj po razstavljenih izdelkih sodeč predstavili kot IMP. Od tod bi se morale nadaljevati že nekaj let načrtovane, a žal neuresničene aktivnosti IMP-jevega skupnega nastopa na domačem tržišču.«

KAREL LESKOVAR, DIREKTOR PTUJSKEGA EKA:

»Za nas je sejem Interklima zanimiv enako kot jesenski zagrebški sejem. Razstavljali smo industrijski sesalnik abrazivov in ionski omehčevalnik.

Na sejmu so se kupci zelo zanimali za ionski omehčevalnik (predvsem bolnice, klinični centri, vojaške ustanove).

Ves čas sta bila na sejmu prisotna dva Ekova predstavnika in sicer delavec razvoja in delavec prodaje tako, da sta se lahko dopolnjevala pri posredovanju informacij obiskovalcem.

Od sejma pričakujemo povečanje naročil za razstavljene naprave kot tudi za tiste, ki niso bile razstavljene.

S sejmom smo bili zadovoljni tako glede organizacije, kot tudi s sejemskim prostorom.

Ti sejmi so postali zelo dragi predvsem zaradi zelo dragega sejemskega prostora in prospektnega materiala.«

Zvone Štrekelj, vodja prodajnega projekta v Iku:

»Na sejem Interklima 87 smo se v Iku glede eksponatov dobro pripravili. Razširili smo program sistema 400 pri avtomatiki, prenovili program nivojnih in tlačnih stikal. Prav tako je nekaj novosti pri senzorjih za vlago in temperaturo. Sistem 400 je na sejmu deloval v klima omari.

Potrebno bi bilo bolj pospešiti razvoj na področju merjenja pritiskov, pretokov, nivojev in temperatur, saj se prek nekaterih zastopništev pojavljajo tuje firme.

Vse to kaže na naše nadaljnje možnosti za razširitev programa. Veliko zanimanja na sejmu je bilo tudi za koračne motorje in male reduktorje.

V tozdu Črpalke je nov izdelek IMPOFOR črpalka, ki se uporablja za črpanje vode iz kletnih prostorov, za pranje in čiščenje avtomobilov ter za sanitarno vodo v stanovanjskih hišah in vikendih. Izdelek pomeni razširitev proizvodnega programa.

Tozd Itak je poleg ravnocevnega in spiralnega prenosnika toplote razstavljal v sodelovanju s firmo GEA—Ahlborn nov ploščni prenosnik toplote, ki je požel precejšnje zanimanje na sejmu.

Na Interklimi 87 so se obiskovalci precej zanimali za drsna tesnila, za posebne izvedbe tesnil oziroma nove programe.

V Jugoslaviji se pojavljajo proizvajalci sorodne opreme, kot je naša in skušajo zapolniti tržišče z izdelki, ki jih IMP še ne izdeluje ali pa jih namerava izdelovati šele v kasnejših razvojnih fazah. Tako se pojavlja Avtomontaža iz Ljubljane s prostorskimi elektronskimi termostati in večnivojskimi termostati za posebne namene. Svoj program je razširil tudi Energoinvest Subotica, Mašinska strojna industrija Panonija iz Inđije pa je v okviru Strojne fakultete iz Beograda ponudila tržišču ročni regulacijski ventil, s premerom 15 do 20 mm, za katerega so se na sejmu precej zanimali. Seveda so vodilne firme, kot so Honeywell, Sauter, SCS, Johnson controls, Satschwell dominirale s svojimi najnovejšimi programi centralnih nadzornih sistemov in regulacij.

Zato bi bilo potrebno v Iku čim hitreje ujeti korak z drugimi firmami v svetu, da bi zmanjšali razkorak med njimi in nami.

Za sejem je Iko dobro poskrbel s prospekti, pri katerih pa bi bilo potrebno več pozornosti nameniti čistosti jezika.

Pri bodočem delu bi bile zelo potrebne aplikacije regulacijskih sistemov in navodila ter priporočila za izbiro regulacijskih ventilov.

Kar zadeva obiska na IMP-jevem razstavnem prostoru — je le ta presegel vsa pričakovanja, kar potrjuje pravilna usmeritev Ikovih razvojnih programov.

Ob koncu sejma je bil organiziran sestanek naših direktorjev in direktorjev zagrebške toplarniške mreže, na katerem so pretresli aktualna vprašanja in se dogovorili za nadaljnje usklajeno delo.«

Zdenko Golob, direktor idrijske delovne organizacije TIO:

»Interklima v Zagrebu je največji specializiran sejem, od katerega pričakujemo povečanje prodaje naših izdelkov.

V Tiu smo se na ta sejem pripravili na ta način, da smo ustanovili ekipo ljudi iz prodaje in proizvodnje, ki so bili zadolženi za pripravo novih izdelkov, ki morajo biti čim bolj kvalitetni in funkcionalni. Na sejmu smo razstavljali protipožarne lopute difuzorje za industrijo in za komfortne prostore, stropne difuzorje s povečano indukcijo, rototherm za lakirnice, efaflex hitropregibna vrata v aluminijasti izvedbi.

Te izdelke smo kvalitetno izboljšali, pocenili in s tem dosegli konkurenčnost na tržišču.

Letos je bil sejem bolje organiziran kot prejšnja leta, seveda pa ni rečeno, da se ga ne bi dalo še bolje organizirati.

Valter Špeglič, vodja Kliminega marketinga:

»Interklima je za IMP najbolj specializiran sejem. Nanj smo se v Klimi pripravili z novimi in izboljšanimi izdelki, kot so: aksialni ventilator LAZ, aksialni ventilator PA, grelniki GNA, aksialni ventilator N-AVV, centrifugalni ventilator 4 CV 10, kombinacija centrifugalnega ventilatorja CVK z grelno in filtrsko enoto ter roto aksialnega ventilatorja z gibljivimi lopaticami. Smatramo, da so ti izdelki po kvaliteti primerni tudi za evropski trg. Letos sem bil sicer nad sejmom nekoliko razočaran in sicer zato, ker je bilo manj tujih razstavljalcev, kot na prejšnjih sejmih in pa zato, ker je tudi sozd glede na 40-letni jubilej namenil Interklimi premalo pozornosti. Opustil je še tradicionalni IMP-jev dan.

Kljub temu pa so se domači kupci in projektanti precej zanimali za IMP-jevo opremo in tudi za Klimine izdelke.

Za ventilatorje NVV in rotorje z gibljivimi lopaticami so se zanimali Italijani in vzhodni Nemci. Te kupce bomo čimprej primerno tehnično in komercialno obdelali.

Na sejmu je bilo mogoče opaziti, da se konkurenca na področju ogrevalne, klimatske in prezračevalne tehnike na jugoslovanskem tržišču povečuje in nevarno približuje doslej vodeči firmi na tem področju — to je IMP-ju.

UROŠ PRODANOVIČ, PRODAJNI INŽENIR IZ MONTAŽE MARIBOR:

»Na letošnjo zagrebško Interklimo smo se v Montaži zelo dobro pripravili, saj smo se za priprave tudi več angažirali kot prejšnja leta. Rezultat tega je, da smo imeli na sejmu precej več novitet kot prejšnja leta — te novosti pa so bile: radialni ventilator za konstantno delovanje pri povišanih temperaturah, familija manjših aksialnih ventilatorjev, nov tip strešnega ventilatorja, srednjetlačni aksialni ventilator z indirektnim pogonom, sobni klimatizer, strešna regenerativna toplotna centrala, parni vlažilec, za katerega je bilo na sejmu največ zanimanja. Precejšen prodajni učinek pričakujemo pri parnem vlažilcu, ki smo ga doslej uvažali.

Za vse naše izdelke smo za sejem pripravili prospektni material, ki ga v prejšnjih letih nismo imeli.

Menim, da je bil IMP-jev razstavni prostor prenatrpan z eksponati.

Zato moramo za naslednjo Interklimo zakupiti več notranjega razstavnega prostora.

Za IMP je ta sejem zelo pomemben, saj je specializiran za tista področja, ki jih zajema večji del IMP-jevega proizvodnega programa, vendar pa se v IMP-ju z našimi proizvodnimi in montažnimi možnostmi premalo obračamo k tujemu kupcu.

Imamo dovolj kvalitetne pa tudi cenovno zanimive izdelke za tujega kupca, toda za uspešen plasma naših izdelkov nam manjkajo sposobnost, agresivnost in primerna poslovnost.

V Montaži bodo prvi rezultati sejma že v tem, da bomo izdelali ponudbo za holandsko firmo Thermo-air za montažo radialnih koles.

Za Kitajsko pa je dogovorjena pogodba za dobavo aksialnih ventilatorjev.

Večji učinki sejma pa se bodo pokazali šele kasneje, proti koncu letošnjega leta, kajti IMP je proizvajalec investicijske opreme in je pot plasmaja naše opreme precej drugačna od poti plasmaja potrošniškega blaga. Pot od projekta do izvedbe objekta je dolga.«

MARIJA PRIMC

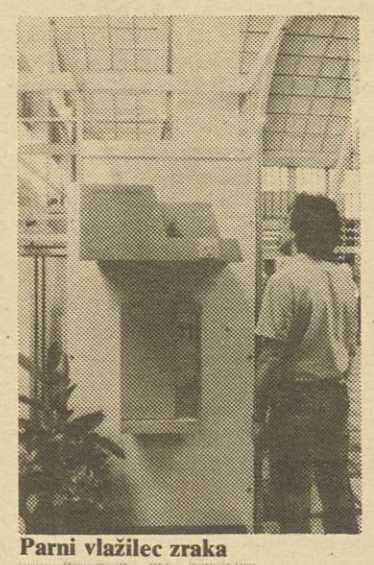

Parni vlažilec zraka

Prenosnik toplote

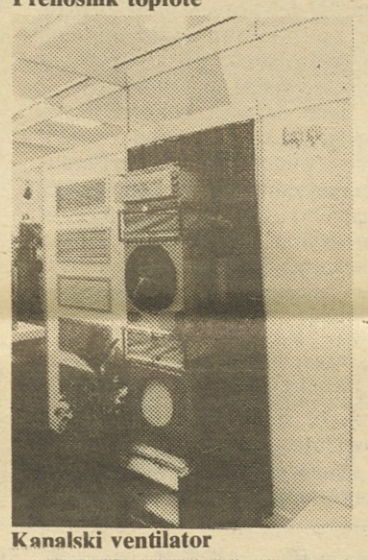

Kanalski ventilator

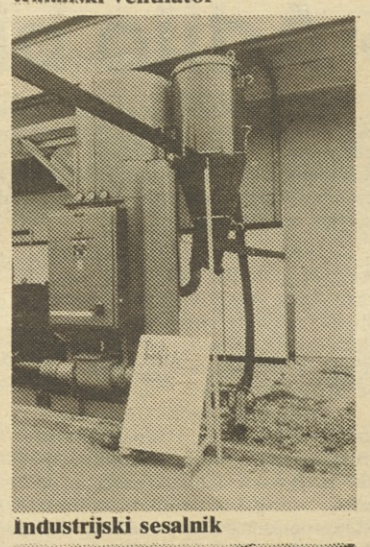

Industrijski sesalnik

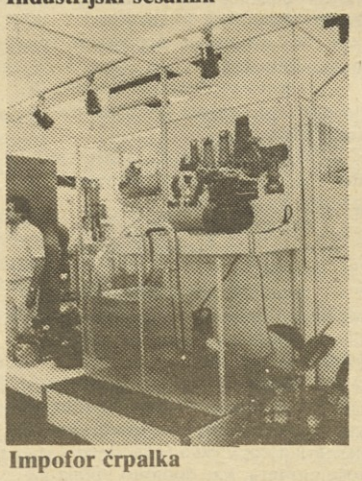

Impofor črpalka

Povratnik toplote

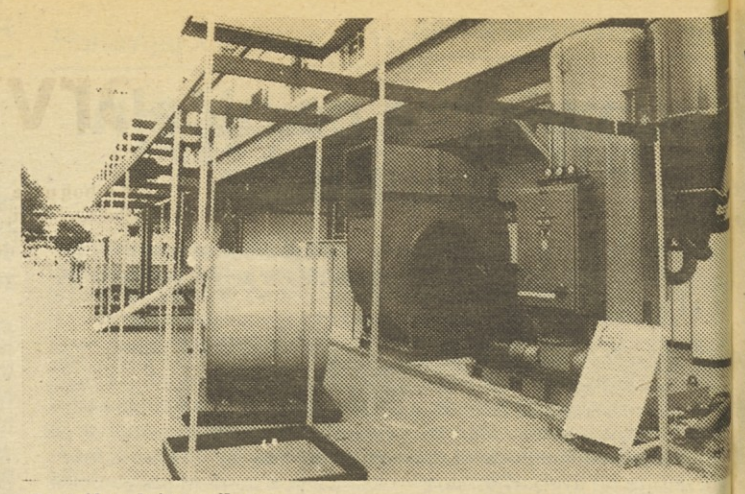

Centrifugalni ventilator

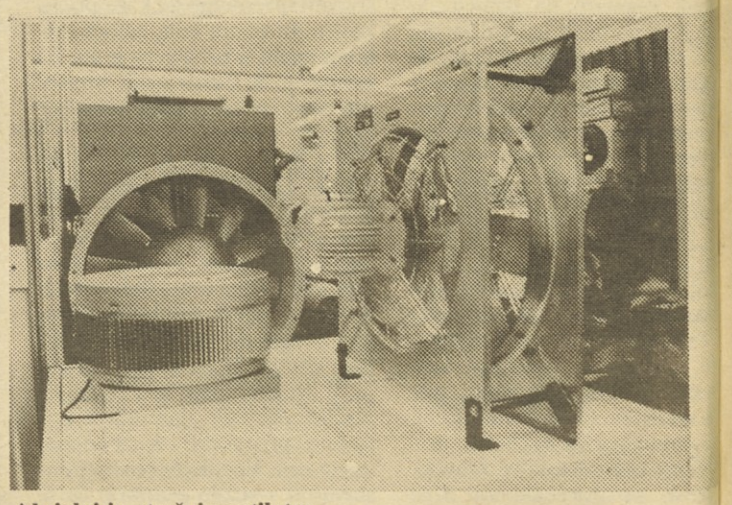

Aksialni in strešni ventilator

Proizvodni program Avtomatike

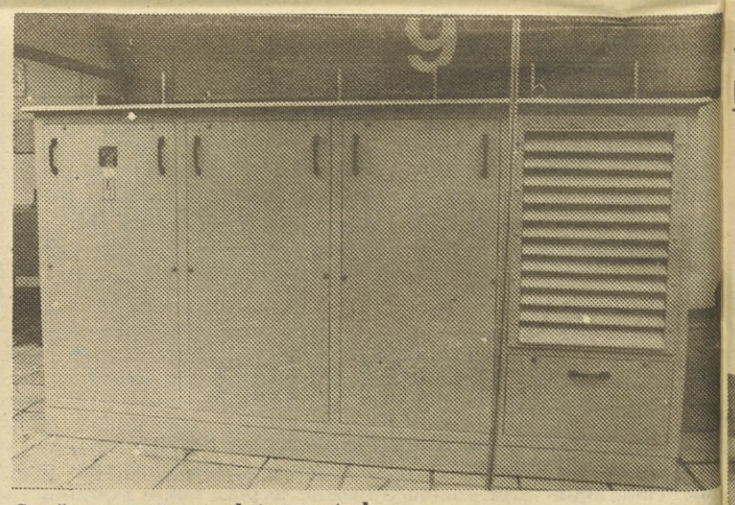

Strešna povratna toplotna centrala

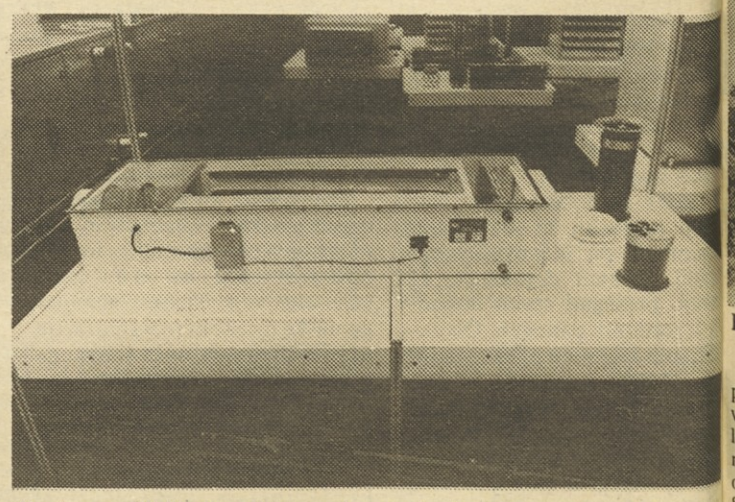

Razbremenilni boks z elektronsko regulacijo in stropni ter talni razpršilci

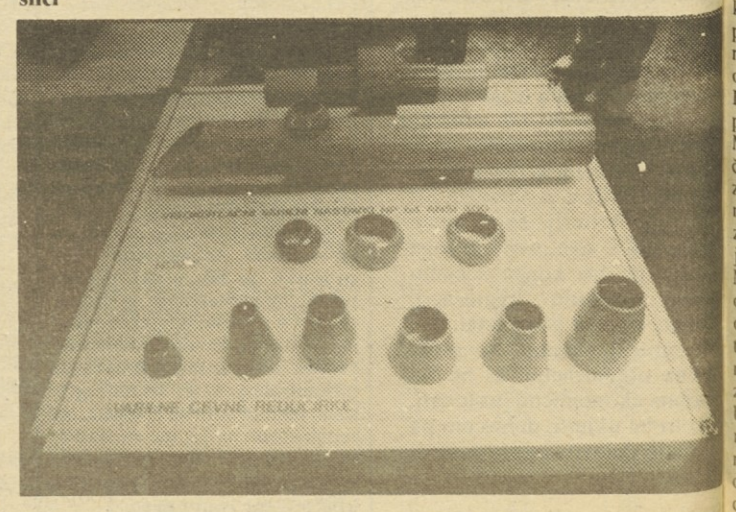

OV-jevi izdelki

Poletna reportaža

Ve se, kdo je prvi in zadnji pri hiši

Vsaka še tako majhna hiša potrebuje nekoga, ki jo vzdržuje — tembolj pa je potrebno vzdrževanja tako veliko poslopje, kot je sozdova zgradba na Titovi 37, ki je natrpana z delavci različnih oddelkov, služb itd. Tu kar cela četa ljudi opravlja nekatera nujno potrebna dela, ki jih vodi Tone Kos, ki je tudi vzdrževalec vseh sozdovih prostorov. Zdaj ga že kar vsi poznamo, saj je vedno pripravljen postoriti, popraviti, kjerkoli je kaj potrebno.

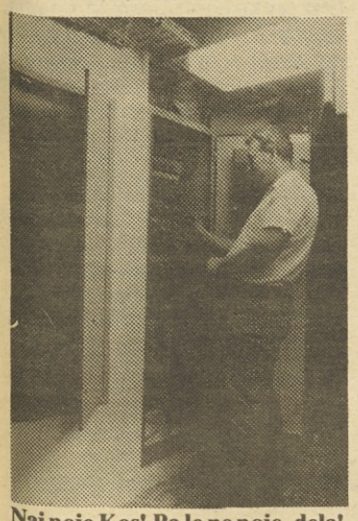

Naj poje Kos! Pa le ne poje, dela!

Lojze Kresal, vratar na Titovi 37: *»Delo vratarja v IMP-ju opravljam 8 let. Z ljudmi ni problemov. Nekaj pa nas vratarje že ves čas žuli: neprimerni osebni dohodki. To poudarjamo, žal zaman, na vseh sestankih. Glede dela nimam pripomb. Težave pa se pojavijo pozimi, ko moramo v slabih vremenskih razmerah kontrolirati objekte (Marketing, Likozarjeva 6...), pa nimamo za to ustrezne garderobe in škornjev. O vsem tem smo se že pogovarjali s Tonetom Štrusom, vodjem kadrovske službe sozda, vendar ostane vse pri pogovorih. Menim, da bi morala biti tudi v IMP-ju varnostna služba ustrezno opremljena, tako kot je v drugih ozdih (Delo, Varnost,...).«*

Za kaj vse odgovarja? Za delo vratarjev, kuharic, servirk, snažilk, telefonistk, za delo pri osnovnih sredstvih.

Povedal nam je, kaj vsa ta četa ljudi opravlja, nekaj pa tudi o problemih, ki jih tako, kot nikjer, tudi tu ne manjka. Začnimo pri vratarjih, je dejal:

Štefka Pašalič, servirka v sozdovem bifeju: *»Delo servirke opravljam štiri leta, prej pa sem bila šivilja. V bife sozda na Titovo 37 sem prišla pred tremi meseci iz Tenove menze na Vojkovi. Tu mi je delo bolj všeč, ker je manj nošenja, temperatura je pravšnja, pa tudi odnosi med sodelavkami so dobri. Ko pridejo delavci na malico, moram biti urna in ljubezniva do ljudi. Če je le mogoče, jim poskušam ustreči. Z veseljem postrežem človeku, če so lepe porcije hrane — tako se vsak nasmehne, ko dobi malico.*

Moški so manj zahtevni glede hrane kot ženske, zato sem z njimi bolj zadovoljna — no, pa tudi nekatere ženske niso izbirčne pri hrani.

V bifeju je največ gneče ob deževnem vremenu, ko pa je vreme lepo, gredo delavci malicat ven iz IMP-ja. Več ljudi pride na malico ob ponedeljkih, pa ob torkih — ob ponedeljkih najbrže zato, ker so v nedeljo precej jedli, pa jim še ob ponedeljkih »hodi hrana po glavi«, ob torkih pa je daljši delovnik in si marsikdo privošči kakšno sladico, burek.

Osebni dohodki pa so glede na obilico napornega, hitrega in povrhu še stoječega dela le prenizki.«

V sozdu so 3 vratarji, ki delajo v turnusih — tako kot v drugih tovrstnih ozdih. Vsak mesec si naberejo po nekaj nadur, za katere prejmejo izplačilo na osnovi samoupravnih aktov. V dopoldanskem — to je v rednem delovnem času kontrolirajo prihod in odhod delavcev in zunanjih poslovnih obiskovalcev v upravni stavbi na Titovi 37. Obiskovalcem dajejo nekatere informacije o dejavnosti naših ozdov in njihovih oddelkov. Zunaj rednega delovnega časa delavcev pa skrbijo za varnost objektov na Titovi 37, Titovi 48, Likozarjevi 6. V zadnjem času so začeli naši vratarji odpovedovati delovno razmerje, za kar so vzrok premajhni

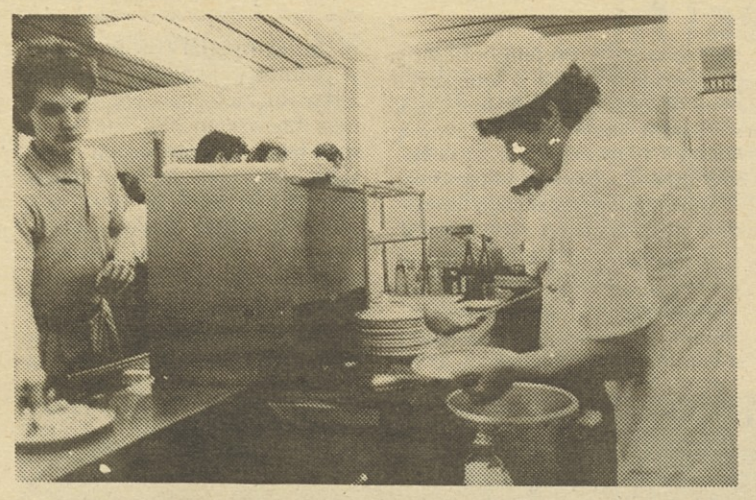

Delajo — kako ne bi, ko jim sveti večna luč

Tudi to je vrhunska tehnologija

osebni dohodki. Drug problem pa je v tem, da jim ne odgovarja turnus zaradi neustreznih prevozov na delo in z dela.

Služba telefonistk je ena od pomembnejših služb v okviru službe, za katero je odgovoren naš Tone Kos. Telefonistke — brez njih si ne moremo zamišljati dela niti en dan — vzpostavljajo telefonske zveze med delavci Titove 37, Likozarjeve, z vsemi IMP-jevimi ozdi, z vso Slovenijo, z našimi zastopstvi s celotne Jugoslavije, z zunanjimi firmami — tako s slovenskimi kot tudi z jugoslovanskimi in s tujino.

V zadnjem času — to je nekaj mesecev se pri službi telefonistk pojavljajo problemi zaradi bolniških izostankov in socialnih razmer delavkine družine. Tudi odnosi med delavkami niso najboljši. Težave nastopijo tudi tedaj, kadar sta odsotni obe telefonistki, kajti za občasno zamenjavo nimamo dodatno usposobljenih telefonistov, kar bi bilo sicer nujno potrebno.

Vida Križan, telefonistka v sozdu IMP na Titovi 37: *»V IMP-ju sem od leta 1970. Ves čas opravljam delo telefonistke, za katero sem se usposobila že prej v telefonski centrali PTT podjetja. Delo je zanimivo in ga z veseljem opravljam. Najhuje je tedaj, ko sem sama v telefonski centrali, kajti centrala je preobremenjena. Zelo me bremeni, da moram za delavce klicati ven iz IMP-ja. Vendar bi še nekako razumela, če je treba klicati medkrajevno — teže pa se sprijaznim, če gre za klicanje po Ljubljani. Najbolj sem vesela tedaj, ko delo poteka brez zastojev.«*

Interni bife je pomembna enota, ki skrbi za delavčevo prehrano med delom. Tu delajo delavci od 6.30 do 14.30. Njihovo delo je fizično precej naporno. V svojem delovnem času morajo delavke v bifeju pripraviti polpripravljeno in delno pripravljeno hrano, ki jo pripelje šofer s kombijem iz centralne kuhinje v Vojkovi.

To je eden od IMP-jevih bifejev, ki ima največjo izbiro jedi in je zato v tem bifeju tudi več dela, kot v drugih naših bifejih.

Približno pred dvema mesecema so v tej enoti nastale kadrovske spremembe zaradi upokojitve vodje bifeja. Delavke se v sedanjem sestavu zelo dobro razumejo in je zato tudi delovno vzdušje na ustreznem nivoju.

Za delo v tej enoti sta dodatno usposobljeni dve delavki (opravljen imata tečaj higienskega minimuma, imata pa tudi veselje za opravljanje takega dela), ki lahko nadomestita začasno odsotno delavko v enoti.

V našem bifeju pa se včasih pojavljajo problemi zaradi napačnega odnosa nekaterih gostov, ki hočejo izkoriščati dneve, ko so boljše malice, sicer pa niso redni obiskovalci našega bifeja.

Tudi področje osnovnih sredstev spada v Kosovo vodenje. Glede teh sredstev pravi Kos, nekateri ravnajo z njimi zelo neodgovorno, posebno z avtomobili, s katerimi nekateri uporabniki ravnajo skrajno malomarno. Menim, da bi morali zaostriti način oddajanja in vračanja vozil. Nekateri tozdi sami nabavljajo osnovna sredstva, potem pa pride do problemov pri evidentiranju in inventurah, saj nekatera od teh sredstev niso evidentirana.

Tudi za delo snažilk je odgovoren Kos.

Snažilke čistijo prostore v stavbi na Titovi 37, na Likozarjevi 6, Smoletovi 18 (ambulanta), v oddelku investicij in Izobraževalnem centru v BS-3. S snažilskim delom je v upravni stavbi na Titovi 37 precej problemov. Največja težava je v pomanjkanju tega kadra, pa v slabi delovni zavesti delavcev, ki opravljajo to delo.

Bahra Hotič: *»V IMP-ju sem tri leta in opravljam delo snažilke, po potrebi pomagam tudi pri delu v bifeju in v telefonski centrali. Zelo sem zadovoljna, da delam dopoldne, saj se lahko v popoldanskem času posvečam družini. Pri delu nimam težav, tudi z odnosi med sodelavci sem zadovoljna. Pri nas je tako, da si drug drugemu povemo, če nam ni kaj prav in ne hodimo nikamor tožarit. Z osebnim dohodkom pa nisem zadovoljna, saj imam dopoldne več dela kot pa snažilke popoldne — če ni čiščenja, me pa vključijo v delo v bifeju ali v telefonsko centralo — medtem, ko se popoldne snažilka lahko kam skrije.«*

Problemi so tudi v tem, da so objekti stari in potrebni temeljite obnove, slabo vzdrževani in oskrbovani. Zato morajo snažilke vložiti v delo več truda. V prostorih ležijo vsevprek nekoristni in često neuporabljeni materiali, ki so le ovira pri čiščenju. Potrebno bi bilo vse te neuporabne materiale odstraniti in jih deponirati na ustrezno mesto, pa tako delavkam omogočiti kvalitetnejše čiščenje.

Sožitje pa tako!

V delovni skupnosti sozda pripravljajo drugačno organizacijo nekaterih služb in sicer predvidevajo, da bi čiščenje prostorov oddali zasebniku, prav tako kopirnico; vratarsko službo pa bi opravljalo podjetje Varnost ali druga ustrezna organizacija združenega dela.

MARIJA PRIMC

Elektromotor iz Metlike

Začuda brez kelnerja

Preden sem sedel za stroj, sem se zamislil. Podobo reportaže sem sicer imel pred sabo, vendar se mi je zastavilo vprašanje tehnike. Nagajal mi je namreč fotoaparat, zato je bila vprašljiva vizuelna podoba članka. Pa vseeno ostajam pri zamišljenem konceptu.

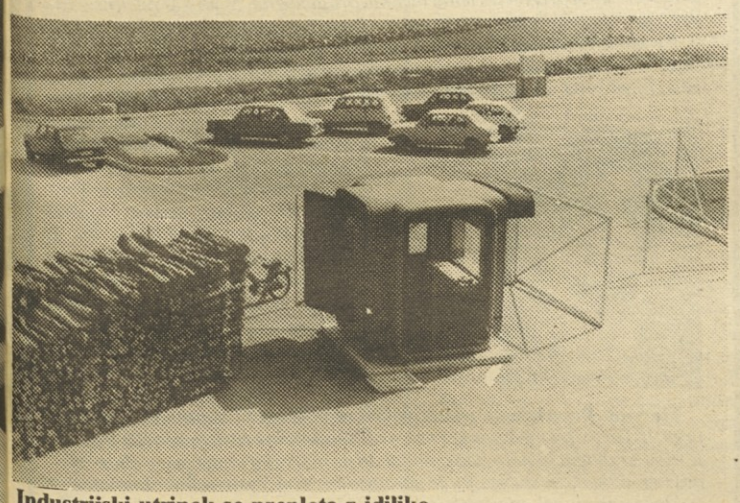

Industrijski utrinek se prepleta z idiliko

Če je človek sam periferijec, se na periferijo ali obrobje, če hočete, tudi v manj razvito območje odpravi z določeno podobo in značilnostmi takšnega okolja, ki so mu znane in se odražajo v takšni ali drugačni obliki. Sploh je bilo potovanje v Metliko eno od tistih, ki bi mu lahko rekli odkrivanje neznanega IMP-ja. Pravzaprav je to le neznan IMP. Ko sem se namreč podal na pot, mi je bila pred očmi pot, po kateri priti do Metlike. Do tja človek pride brez vsakršnih problemov. Seveda ob prihodu do Metlike, ali če zadevo nekoliko zasučemo, ki je človeku nekoliko manj znan kraj, se pač zmeraj odpraviš najprej v srž dogajanja. Resnično se zastavlja vprašanje, kaj je ta srž, ali je to res mestno jedro. Mislim, da v Metliki je tako. Ob tem pa ti ostane ob strani oziroma zanemariš vse okrog sebe. Strogi center je zmeraj tisto, od koder išče, orientacijo kam naprej in kje najti tisto, kar iščeš in zakaj si pravzaprav prišel. Morda je bila tovrstna odločitev v mojem primeru iskanja obrata tozda Črpalke neumestna, saj se objekt nahaja na dokaj vidnem mestu ob magistralni cesti. Pa kljub vsemu je tudi samo mesto izhodišče, ki te najprej impresionira, skorajda zavede s svojo tradicionalnostjo, srednjeveško arhitekturo in skorajda arhaičnim utripom. Torej prvi vtis je, da imata kraj in njegova okolica svojo omiko in svoj ritem življenja, ki ga je sodoben čas vrgel iz tira in ga iz okolja samozadostnosti in relativnega izobilja (gledano skozi tradicionalna očala), pa tudi zadovoljstva tega prebivalstva, prelevil v okolje pomanjkanja prenaseljenosti in nezaposlenosti. Pač vse tisto, kar se je dogajalo z vsemi drugimi okolji. Posledice so na dlani, ta spokojnost se spremeni v navidezno revščino in nezaposlenost (kot temu pravimo v industrializirani družbi). Treba je iskati možnosti ali drugače »s trebuhom za kruhom«. Osnova za zadovoljevanje teh temeljnih življenjskih potreb je spet tradicionalna industrija in sicer tekstil, pa tudi kmetijstvo, ki pa po današnji naravnanosti in usmerjenosti ni dovolj.

Poti nazaj ni pravijo dialektiki, je samo naprej. Pa naj bo naprej. Tako si lahko razlagamo tudi obrat tozda Črpalk za proizvodnjo elektromotorjev. Kot kaže, se je le-ta pojavil v tem okolju kot tujek glede na vse prej povedano. Po naključju je sama lokacija tovarnice precej iz samega mesta v bolj »civiliziranem« svetu ob magistralni cesti. Po naključju zato, ker je bila zgradba namenjena za občinske rezerve. Če smo nekoliko zlobni, kot da se je samo mestno jedro otepalo tega arhitektonskega pa tudi drugačnega (v svoji biti tudi socialnega) tujka z vsemi štirimi.

Birokratov ni!

Čeprav je podjetje na robu, pa se je morda prav zaradi tega znebilo tistega, s čemer je obremenjeno tradicionalno okolje pa tudi civilizacija našega trenutka, namreč odvečnih zajedalcev. Nekoč je bilo to plemstvo in jara gosposka, danes je to tako imenovana birokracija. Tega enostavno kljub vsem pravilom današnjega poslovanja naših podjetij obrat elektromotorjev ne premore. Med 24 zaposlenimi je namreč samo en čisti režijec — to je vodja obrata. Vsi ostali pa so neposredni proizvajalci, če smo količkaj žargonski. Torej tudi ti z roba imajo včasih kaj dobrega v sebi. No pa, da ne ostanemo samo pri tem. Opravičiti je treba vsa ta creva, ki sem jih zapisal v uvod. Kljub temu, da je proizvodnja elektromotorjev za vgrajevanje v toplotne črpalke novost ne samo v Metliki, ampak v jugoslovanskem prostoru nasploh, je bilo pričakovati, da se tako delovno intenzivna in zahtevna proizvodnja v okolju brez določene industrijske tradicije ne bo obnesla.

Vsakdo je zamaknjen v svoje delo

Ampak, poglej si ga šmenta, ne samo da se je obnesla, celo presegla je pričakovanja in zastavljene načrte. Po začetnih predvidevanjih naj bi po enoletnem obratovanju osvojili delavci tehnologijo in zadovoljili potrebe po vgradnih elektromotorčkih za tozd Črpalke. Toda danes že presegajo to proizvodnjo za skoraj 20.000 kosov. Letno namreč proizvedejo okrog 50.000 elektromotorčkov, potrebujejo pa jih okrog 30.000. Zato že sedaj osvajajo tehnologijo za večje t.i. GHM in GHR motorje. Po načrtih naj bi proizvedli okrog 20.000 teh motorjev. Resda bi to zahtevalo zaposlitev 5 do 6 novih delavcev, vendar proizvodnih. Pri tehnologiji prav tako ne bo večjih vlaganj, saj orodja za nove elektromotorje pripravljajo v orodjarni črpalk.

»Fajn« ljudje

Seveda vem, da mi bodo vodilni očitali, zakaj toliko »flancam« o vsem mogočem, vendar to ni nekakšen kronološki zapis o neki fabriki, ampak reportaža. Pa pustimo to ob strani in pojdimo po naši poti naprej. Že od nekoč smo vajeni periferijci enega od komplimentov, s katerim nas obsipajo mestni »brezosebneži«, da smo »fajn« ljudje. Zanemarjajo pač, da je to pogojeno z okoljem, njegovo tradicijo in vpetostjo v naravo. Tako je tudi z Belokranjci, ki kljub industrializaciji in »razmetanosti« strojev pri tem ali onem oknu za to ali ono stružnico ali varilnim aparatom, nič ne jadikujejo drug nad drugim, ampak vestno delajo in se v prvi vrsti med seboj dobro razumejo. Resda jih je malo, in če bi se že ti med seboj jezno spogledovali, kam bi pa prišli. Da gre pri njih za nek globlji odnos, ne govori samo vzdušje v tovarni in med delom. To dokazuje tudi menza oziroma odprt bife brezalkoholnih pijač, ki začuda nima svojega »kelnerja«. Vsak si postreže po svoji potrebi in plača, kolikor stane zadovoljitev te potrebe, ne da bi mu kdo udarjal blok na registrski blagajni. Kaj nas briga bife, boste rekli, pa tisti ficlji za slatino ali kokto, komu pa mar za tisti »bakšiš«. Pa ni res, to je odraz neke kulture odnosov in zaupanja med ljudmi, ki jih žal civilizacija nima več in bi jih še kako potrebovala. V tem pa je tudi čar te »tradicionalnosti in ljudskosti«. Ne nazadnje pa je tudi tu še osebno zadovoljstvo, ki veje iz teh ljudi.

Vodja proizvodnje je edini »režijec«

Od kje čistost?

Ne vem sicer, če to že lahko imenujem sožitje med tradicionalnim in industrijskim, čeprav to še ni in nikoli ne bo. Pa me je ta metliška zasanjanost kljub vsemu prevzela. Odvrnila me je tudi od tega, da bi se podal nazaj proti metropoli po poti civilizacije, ampak sem se raje podal najprej do Kolpe. V njeni čistosti sem poskusil najti kaj skupnega s »čistostjo« in domačnostjo Belokranjca. Ta domačnost in čistost se kljub »industrijskosti« obrata odraža tudi na njegovem dvorišču, ki je obdano z lepo negovano zelenico. Zelenico, ki jo zopet vzdržujejo sami in nihče drug, pa lepo zloženi »klaftri« drv, ki jih marsikateri gospodar nima tako vzorno zloženih. To me je tudi navdahnilo, da sem šel še do druge doline in se po njej, kot sem že dejal, podal do metropole. Namreč izbral sem dolino Krke, ki mi je pomenila pravo zadoščenje, v primerjavi s potovanjem v Metliko, ko sem se moral, hočeš nočeš, vključiti v nomadski tok brezosebnih in prestižnih dopustnikov.

JANEZ VOTEK

Marija Oven

Pogrešali jo bomo

Mariji Oven iz Centralne kuhinje, ki se je junija odpravljala v pokoj, so sodelavci pripravili majhno slovesnost.

Marija je začela delati v kuhinji pred 27 leti kot kuharica. Delala je v vseh izmenah delovnega časa. Pred 25 leti so bili delovni pogoji slabši kot danes, delavec pa je imel tudi manj pravic. Vendar pa za pridne delavce ni bilo ovir — te imajo povsod radi.

»Vso delovno dobo sem bila dokaj zdrava — v bolniški sem bila največ petkrat,« je pripovedovala. »Najteže sem se v svojem poklicu navadila na začetek dela v zgodnjih jutranjih urah, saj je bilo treba vstati ob treh in oditi na delo, ko so se nekateri nočni popotniki še potikali po ulicah in se je večkrat zgodilo, da sem morala pred vsiljivci teči. Imeli so tudi mene za nočno ptico. Največ strahu sem doživljala na poti na delo v času, ko je v Ljubljani krožila vest o ubijalcu žensk. No, pa tudi to smo skupaj s sodelavci preživeli.

Darilo Mariji Oven

V Centralni kuhinji sem začela delati od njenih začetkov. V kuhinjo sem rada hodila. Delo v težkih pogojih pa me je utrudilo in načelo zdravje, zato tudi predčasno odhajam v pokoj.

Vsem sodelavcem želim uspešno delo.«

Delavcem Centralne kuhinje je Marija veliko pomenila in jo pri delu zelo pogrešajo. Ovnovi je dal IMP priznanje za njeno delo in jo odlikoval z medaljo dela.

JOŽE ŠUBIC

Janez Jaklič iz DO Dvigalo

Utrinek s poti po Kanadi

Bili smo na koncu ceste, na koncu naseljenega območja. Pred nami je bila neoskrunjena divjina. Še vedno zaspani in leseni od jutranje vožnje smo si zavezovali planinske čevlje in nadevali popotniško opremo za tridnevno bivanje v divjini, ki se je nadvse skrivnostna in neprijazna pred nami odkrivala pred nami v meglenem, hladnem jutru, ki je že dišalo po dežju. V takem vremenu je bilo opozorilo na prospektu, ki smo ga dobili ob vhodu v Mount Robson park, še bolj grozljivo: »Ste v deželi medvedov!« Prvi hitri pregled prospekta mi je povedal, da bi utegnili biti naši gostitelji sila neprijazni! Počutil sem se nekam nelagodno in ideja »priti v Kanado« v Skalno gorovje se mi ni zdela več tako dobra, kot doma. Obotavljaje sem si oprtal težak nahrbtnik in se odpravil za prijateljema Tomažem in Matejo, ki sta strumno korakala ob divji reki Robson navzgor.

Vzrok, da smo se odločili za ta del Skalnega gorovja, je bilo dejstvo, da se popotniki in ljubitelji narave še vedno prepirajo, ali je to najlepši gorski park v Kanadi ali ne, zagotovo pa je eden najlepših draguljev Skalnega gorovja. Za nama z Matejo je bila že dolga pot: polet z avionom iz Zagreba v Toronto, nato pa skupaj s Tomažem ponoven polet proti zahodu v Edmonton, mesto, kjer so se prav tisto poletje odvijale študentske športne igre. Tu smo se vkrcali na avtobus z zaščitnim znakom dirjajočega hrta in ta nas je varno pripeljal v mesto Jasper, v podnožje Skalnega gorovja. Slikovito malo mestece v tipičnem ameriškem stilu, kjer se lesene hiše, trgovine, hoteli in gostilne raztezajo ob edini glavni cesti, je bilo izhodišče za vse naše poti po okoliških parkih in gorah. Utaborili smo se zunaj mesta v prijetnem kampu med veličastnimi borovci in smrekami. Tu je bil naš bazni tabor, naš štart na bližnje višinske točke, medtem ko smo čakali na dovoljenje za vstop v Robson park. Dovoljenja je izdajala turistična organizacija, ki je imela svoj sedež v prijetni hiši v parku sredi mesta. Mala kamnita hiša je bila pokrita s skodlami, lično urejena, in uslužbenci v njej so vedeli, da pomeni za njih popotnik, hribovec izdaten kos kruha.

Vrh Robsona

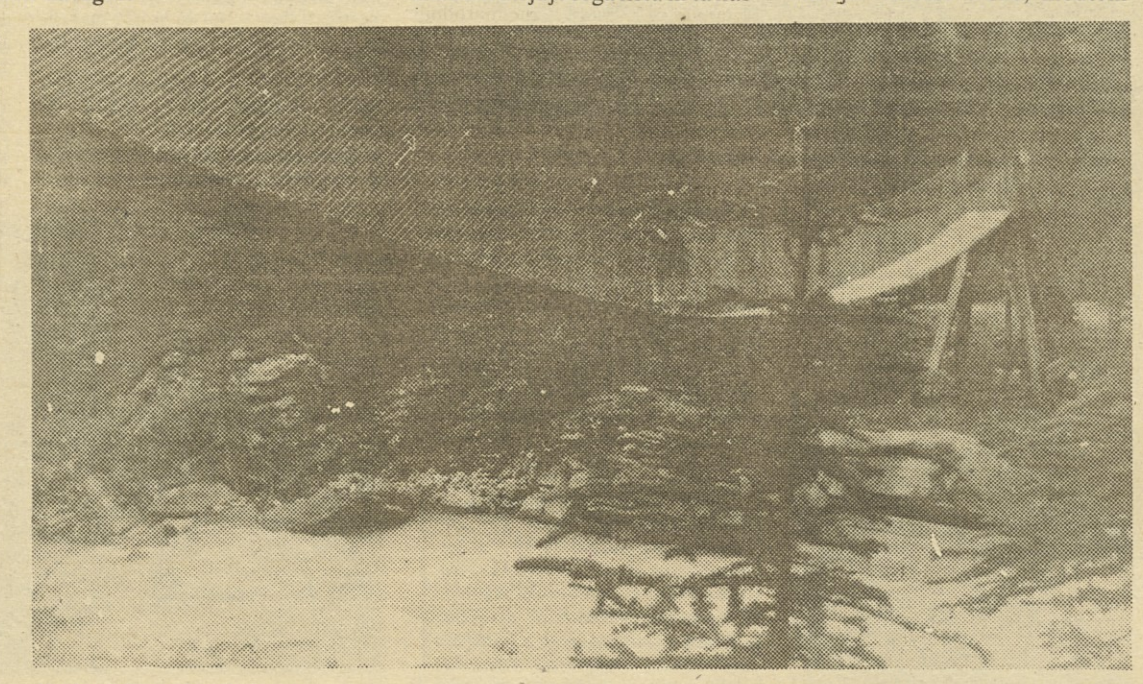

Prehod čez reko Robson

Nasploh je Kanada dežela številnih presenečenj. Zame so bile nove te neskončne zemljepisne širine in dolžine, nekaj presenetljivega pa sta bila tudi red in čistoča po mestih in vaseh, avtobusnih postajah, v javnih prostorih... Zdi se, da sta ta red in čistoča v ljudeh samih, da sta del njih, skratka navajeni so, da za svoj denar dobijo tudi vse to, kar plačajo. Presenečenje vseh presenečenj pa me je čakalo prav v tej hiši, kjer smo dobili vse potrebne informacije. Poleg pismenega dovoljenja za vstop v park, v katerem je bil čas našega bivanja točno določen in omejen, je vsak od nas dobil lično plastično vrečko z jasnim navodilom, da ne sme v parku ostati za nami nobena sled, niti jabolčni ogrizek, niti cigaretni ogorek!

Pot nas je vodila počasi navzgor po široki ledeniški dolini, skozi gozd po imenu Douglas, kjer rastejo bujne jelke, cedre, smreke in trepetlike. To bujnost pogojujejo deževni dnevi, kot je bil naš, ki so tu precej pogosti zaradi ogromnega pacifiškega vremenskega sistema, ki prav tu beži preko gora. Gozd, ki zajema ogromen prostor, oblikujeta divja reka in kasneje pobočja Mount Robsona. Dobro uro hoda po gozdnih poteh in včasih neprijetnega večkratnega prečkanja hudourniške reke preko visečih mostov smo prišli do jezera Kinnley, ki je lep primer napajajočega se ledeniškega jezera Njegove vode so mlečno modre zaradi velike količine skalnih usedlin, ki jih prinese reka s pobočij Mount Robsona in ostalih bližnjih gora.

Nadaljevanje prihodnjič

H kulturi razvojno

Verjemimo v iluzijo in dvomimo o realnosti

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta Grosuplje, sem se udeležila republiškega seminarja za organizatorje kulturnega življenja v ozdih in krajevnih skupnostih, ki je bil v Radovljici od 8. do 13. junija kot predstavnik sindikata SO Grosuplje in IMP Livar »Viktor Koleša« Ivančna gorica.

Od seminarja sem pričakovala nasvete in napotke, da z njimi razširim obzorje in miselnost ljudi o kulturi. Ker pa recepti v kulturi ne obstajajo, sem bila dežna veliko dorečenih in nedorečenih misli, ki jih bom še veliko časa premlevala v svoji notranjosti, jih prenašala v svojo okolico, od tod se bodo porodile nove, iz teh pa postale motiv za moje nadaljnje delo in gradivo za naprej.

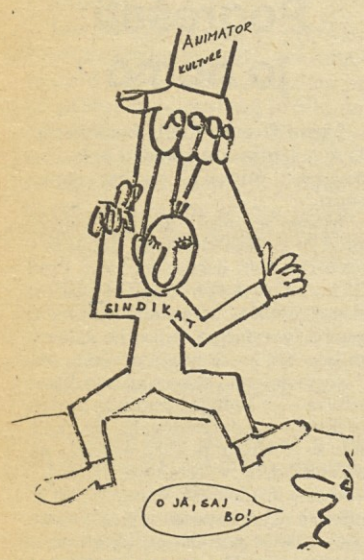

Pristop h kulturi DO

Poleg predavanj znanih kulturnih in družbenopolitičnih delavcev smo se udeleženci organizirali v delovne skupine in v njih aktivno sodelovali glede na podane teme.

Daro Hvalica, strokovni sodelavec Zveze sindikatov Slovenije, obenem tudi organizacijski in duhovni vodja seminarja, nam je orisal pojem in pomen delavske kulture oziroma kulture dela. Ugotovili smo, da se mora posameznik zavedati tega pomena, k temu pa lahko pripomore kulturni animator, da nevsiljivo, toda vztrajno vpliva na razvoj nivoja ustvarjalnosti ljudi, med katerimi deluje.

Ob podanem podatku Milana Bratca, izvršnega sekretarja CK ZKS za kulturo nas je vznemirilo, da je v SR Sloveniji prenehala delovati ena tretjina kulturnih dejavnosti. Mnenja smo bili, da to vodi v birokracijo kulture. Nanjo pa vpliva premalo sredstev namenjenih za kulturo, premalo časa — odrejenega za kulturo, odvisnost ukvarjanja s kulturo od nadrejenih in vodstva, da je kultura privilegij »neutrujenih« delavcev, da se odmika vozačem in delavcem v več izmenah, da trud kulturnih delavcev ni opazen, da za izvajanje kulture ni primernih prostorov, da se program oblikuje in izvaja pod različnimi pritiski, da pa je spoštovanje in zaupanje strokovnih posameznikov demokratično, ker je ideja rezultat zdravega okolja.

Ob predavani temi Štefe Toma z Zavoda SRS za družbeno planiranje, »Ugotavljanje kulturnih potreb in želja«, smo prišli do zaključka, da je najvažnejša samoiniciativa posameznika. Te željene ugotovitve pa lahko dosežeš z raziskavo v obliki vprašalnika, ankete in intervjuja.

Marjan Belina, direktor Cankarjevega doma v Ljubljani in Doro Hvalica sta nas seznanila z vsebino, obliko in metodo kulturnega spodbujanja. S seznanjevalno, usmerjevalno in ustvarjalno obliko seznanjamo o kulturnih dogodkih, druge pa spodbujamo k ustvarjalnosti, kot primer: Likovna kolonija, kjer je pomembno strokovno vodstvo, ki ima pozitiven odnos do aktivnosti. V mislih, da mora biti organizator kulturnega življenja ob seznanjanju in spodbujanju vedno v kontaktu z ljudmi v svoji okolici, se bo pravilno odločil za pravo pot in obliko organiziranja. O tem smo se prepričali s pripravo improvizirane razstave, uredništva glasila in uporabe internega ozvočenja za literarni dogodek.

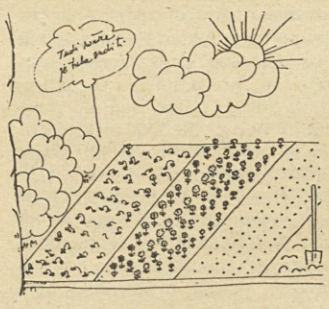

Vrtičkanje

Kaja Šivic, Jože Vozny, Štef Potočnik so nam predstavili proslavo kot kulturni dogodek, ob aktivnem sodelovanju udeležencev, s poizkusom združitve z glasbenimi, literarnimi in likovnimi sredstvi.

Gita Vončina, članica predsedstva RS SRS nam je predstavila vlogo sindikata in ostalih DPO v kulturi. Izoblikovalo se je mnenje, da je bistveno za kakršnokoli kulturo in dejavnost smotrnost in namenskost. Pristop pa mora biti dolgoročen, razvojen, seveda ne smemo zanemariti vzgojne in informativne funkcije.

Odnos do naravne in kulturne dediščine nam je s pomočjo diapozitivov prikazal dr. Janez Bogataj. Zavedamo se, da je na tem področju premalo narejenega oziroma najpomembnejše je, da ta odnos preide v zavest posameznika in družbe, šele takrat bo odnos do naravne in kulturne dediščine samo po sebi umeven.

Ob koncu seminarja naj vse dorečene in nedorečene misli strnim v eno:

— upanje je postalo vsakdanjost. Nekateri imamo to neusmiljeno prednost, da mislimo na morečo preteklost in upamo na boljšo prihodnost.

Naj ponazorim z našim seminarskim pregovorom: »Verjamemo v iluzijo in dvomimo o realnosti?« (slika 2)

MAJDA MOŽE

Livarju plaketa II. grupe odredov NOV in POS

V počastitev 50. obletnice prihoda Josipa Broza Tita na čelo KPJ, 50. obletnice ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, 45. obletnici ustanovitve I. slovenske brigade — II. grupe odredov, 45. obletnici V. SNOUB Ivan Cankar, 45. obletnice krško-muljavske bitke in obletnice ustanovitve grosupeljsko-stiškega okrožja OF je bila v nedeljo 7. junija 1987 v Znojilah nad Krko, namenjena slovesnost, na kateri je govoril predsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije Bogo Gorjan. V ta namen so v vasi Krka položili temeljni kamen za gradnjo družbenega doma, v partizanskih Znojilah pa odkrili spominsko ploščo.

Na osrednji svečanosti pa je skupnost borcev 1. slovenske brigade — II. grupe odredov NOV in POS, podelila delovni organizaciji Livar zahvalno listino in plaketo za večletno materialno in moralno pomoč pri ohranjanju in razvijanju izročil narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije ter borbenih tradicij II. grupe odredov NOV in POS.

I. M.

Srečanje pomurskih planincev

Pri brodu na Muri v Krogu je bilo 7. srečanje pomurskih planincev. Srečanje je organiziralo Planinsko društvo Mura. Srečanja se je udeležilo nekaj čez 2000 planincev in gostje, med njimi tudi predstavnik Planinske zveze Slovenije Bojan Žlender. Ob tej priložnosti so pomurski planinci proslavili 40-letnico svojega delovanja. Po kulturnem programu, v katerem so nastopili člani KUD Mura, so bila podeljena priznanja Planinske zveze Slovenije. Priznanja je podelil Bojan Žlender. Med prejemniki priznanj je bil tudi član PD Panonije Janez Buzeti.

frku

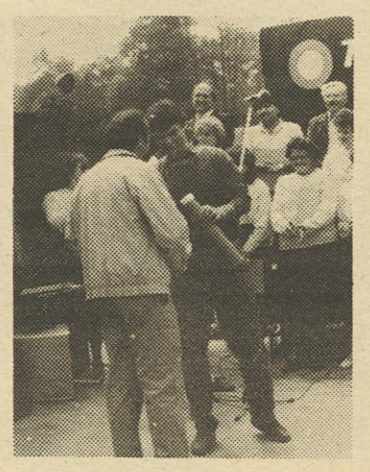

Podelitev priznanj (F. F. K.)

V spomin

STANE MEDVED

Triindvajset let je že minilo, ko je v današnjo delovno organizacijo Livar prišel Stane Medved. Opravljal je naloge nabavnega referenta v Delovni skupnosti skupnih služb.

Skupaj s sodelavci je soustvaril pogoje za hiter in uspešen razvoj tako na livarskem področju in ostalih področjih, kakršnega je do danes dosegla delovna organizacija IMP Livar.

Staneta ni več, umrl je. Kruta usoda ga je iztrgala iz naših vrst.

O Stanetu smo vedeli, da je težko bolan, vendar smo tako, kot on, upali, da se bo, kot v preteklosti, ves nasmejan vrnil med nas.

Stane Medved se je rodil 1. novembra 1937, v Novem mestu, odraščal je v skromni obrtniški družini. Skromnost v življenju je bila njegovo vodilo. Prav tako pa ga ni bilo strah težav in tegob, s katerimi življenje ne skopari.

Ne v kolektivu, ne v Krajevni skupnosti se ni ogibal dela, še posebej aktivno je sodeloval pri Avtomotu društvu Šentvid pri Stični in gasilskem društvu.

Jutro, ko smo zvedeli, da je zahrbtna bolezen ugrabila njegovo življenje, smo v žalosti onemeli, še posebej zato, ker nam kruta usoda ni dopustila, da bi ga obiskali po težki operaciji, ki jo je uspešno prestal.

Človekovo življenje je neke vrste vrtinec dolžnosti, tegob in slovesov. To zadnje pa je še posebno žalostno takrat, ko se za vedno poslavljamo od sodelavca, ki nam je bil blizu in smo ga imeli radi.

I. M.

V SLOVO PRIJATELJEMA

So trenutki v življenju, za katere bi želeli, da bi jih nikoli ne bilo, toda so in ne moremo se jim izogniti;

Tak turoben dan je bil za delavce IMP Dvigala 8. junij. Zjutraj je udarila prva slaba novica: umrl je Marjan Peterlin, kmalu za njo pa še druga: tudi Ivana Poglajna ni več.

Za dvesto članski kolektiv, kjer se vsi dobro poznamo, je bil to težak trenutek. Zgubiti delavca, s katerim smo šest mesecev upali v njegovi bolezni, da bo vendarle ozdravel in zgubiti drugega, ki je še včeraj delal med nami, je vest, ki nas je odela v žalost in tiho razmišljanje o trenutkih, ki smo jih skupaj preživeli s tema našima prijateljema, ki jih kar naenkrat ni več.

Ne moremo razumeti, kako nam more narava odvzeti naše prijatelje, tiste, ki smo jih imeli radi, jim zaupali in gradili na njih prihodnost, ljudi, ki so imeli pred seboj še veliko načrtov, jim jih usoda ni pustila izpolniti.

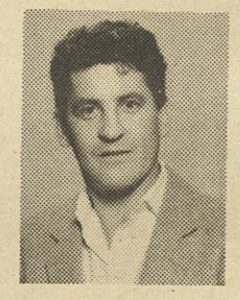

Marjana Peterlina *se precej delavcev v Dvigalu spominja, kako je pred 20 leti prišel med nas kot vajenec. Skupaj smo rasli in se učili. Postal je monter dvigal in nato napredoval do pomočnika vodje generalnih obnovitev dvigal, nazadnje pa je samostojno vodil generalne obnovitve.*

Koliko je dvigal, njegovih izdelkov, ki danes vozijo po vsej Sloveniji, Hrvaški v Beogradu, Dubrovniku in drugod. Dvigala so ostala, toda drugi bomo morali skrbeti zanje.

Dvigala niso bila le njegovi izdelki, skrbel je zanje kot za svoje otroke, jih montiral, obnavljal, izboljševal in popravljal. Svojemu delu je bil zelo predan in nikdar mu ni bilo težko porabiti tudi svoj prosti čas za naše skupno delo. Bil je dober organizator in radi smo delali z njim. Posebno v času njegove bolezni smo se velikokrat pogovarjali o njem in često slišali besede prijateljstvo, poštenje, odkritost, doslednost, pravičnost. Da, to so bile lastnosti, ki so ga odlikovale. Zaradi teh njegovih vrlin smo mu bili vsi prijatelji.

Težko bomo našli nadomestilo za takšnega poznavalca dvigal, kot je bil on, toda nadomestila za človeka, kakršen je bil on, ni moč najti.

Spominjali se ga bomo kot veselega fanta, ki je ob vsej svoji resnosti znal razveseliti okolico in tudi takega ga bomo pogrešali.

IVAN POGLAJEN je bil vodilni strojni ključavničar doma iz Cerovice v Jablaniški dolini pri Litiji. Vsak dan je vstajal pred 4. uro in šel na dolgo pot do Dvigala. Pri nas je izdeloval vrata dvigal, skozi katera hodi vsak dan toliko ljudi, ki se vesele življenja, toda zanj se ne bodo več odprla nobena vrata, ki bi ga vodila v novi dan. Veliko izkušenj in znanja, ki ga je imel, nam bo sedaj manjkalo. Bil je tih in miren delavec, da bi skoro ne vedeli zanj, če ne bi slišali udarcev njegovega kladiva. Danes premišljujemo, kako smo različni ljudje na tem malem svetu. Nekateri svoje težave pokažejo vsakomur in jim je laže. Ivan pa svojih problemov ni prenašal na druge, držal jih je zase in jih skušal sam reševati. Nikdar nam ni govoril o težkih boleznih, ki so ga mučile. Življenje je danes tudi kruto, komplicirano in prehitro, tako da si sam ne moreš reševati vseh problemov. Prevelike so krize, da bi jih lahko premagal in to ga je zlomilo. Izbral si je presamotno pot, ki ga je vodila v obup in prerani grob. Žal nam je, ker se nismo večkrat pogovarjali z njim, morda bi mu lahko pomagali.

A. P.

Odmev

Kadrovska politika II

Kako pretresljivo je bilo branje junijskega IMP Glasnika. Skoraj ne morem verjeti, da vsi ti ljudje delajo v IMP-ju. Koliko učenih, v dno srca segajočih, besed je bilo izrečenih in zapisanih o kadrovski politiki. Če ne bi od blizu poznal tega problema, bi jim celo verjel. Tako pa...

Nočem odpirati polemike, kajti to bi bilo podobno pobiranju klopke volne tako, da bi vlekli za njen konec. Rad bi le opisal, kako sem sam doživljal to, kar ti »učeni možje« imenujejo kadrovska politika.

Pred približno desetimi leti, ko sem začel obiskovati srednjo šolo je bil IMP že uveljavljeno ime. Dejavnosti, ki jih je opravljal, so me zanimale, zato sem zaprosil za štipendijo. Brez posebnih težav sem jo dobil in do konca srednje šole kakih pretresljivih dogodkov ni bilo. Potem pa se je pričelo...

Sklenil sem namreč, da preizkusim svoje sposobnosti še na fakulteti. S to željo sem seznanil kadrovika, toda, kaj hujšega! Kako si vi to predstavljate, saj imamo vendar pogodbo, štipendirali smo vas za tehnika, torej ne potrebujemo inženirja (tako!!) je bila »strokovna« utemeljitev tega razburjenja.

Prijatelj, sošolec, ki je bil deležen enakega poduka je popustil, jaz pa še ne.

Vpisal sem se na fakulteto in premišljeval o čudnih poteh zgodovine. Včasih so namreč morali za tako avtoritativnost preštudirati in napisati dosti knjig, danes pa je dovolj že dosti manjša knjiga ali celo knjižica!!

To je bilo tudi moje prvo srečanje s praktičnim pomenom Petersonovega pravila — o tem več pozneje.

Vsekakor sem po vrnitvi iz vojske nadaljeval s študijem in ga tudi končal.

Ne glede na tehnično predizobrazbo sem se zatem zaposlil kot pripravnik v komerciali. Delo se mi je zdelo zanimivo, toda kaj, ko pa ni časa za vse.

Formalno z mentorjem, dejansko pa brez njega sem poskušal zvedeti čimveč o samem delu in Do. Seveda je jasno, da brez praktične podpore, brez programa pripravništva rezultat ni mogel biti ravno bleščeč. Na srečo so bili vsaj sodelavci prijazni in vedno pripravljeni pomagati. S tem so delno nadomestili pasivnost mentorja in odsotnost programa pripravništva.

Na pripravniškem izpitu se je takò nepopolno znanje tudi pokazalo, s tem pa tudi popolna pedagoška nesposobnost tistih, ki so zadolženi za tovrstno izobraževanje.

Jasno, da je najlažje prinesti deset debelih knjig in tri kilograme samoupravnih aktov ter zahtevati, da se to preštudira. Jasno pa je tudi, da bi za to potreboval vsaj leto dni resnega študija. In kaj je na koncu najhuje? To, da tako pridobljenega znanja pri svojem delu nikakor ne moreš uporabiti.

Še vedno je zelo prevladuje močno mišljenje, da so zdelom pridobljene zmožnosti boljše, od šolsko pridobljenih znanj. Rezultat takega mišljenja je v praksi takšen, da precej nadrejenih opravlja delo svojih podrejenih.

Tu pride do izraza tudi znano Petersonovo pravilo, o katerem sem že govoril. To namreč pravi, da vsak človek napreduje do meje svoje nesposobnosti in se tu ustavi. Posledica je ta, da veliko mest zasedajo ljudje, ki zanje niso sposobni.

Mislim, da je to ključ do rešitve marsikaterega nakazanega problema.

No, da nadaljujem z naslovno temo;

Ne glede na slabe izkušnje sem sklenil razširiti znanje na drugi VŠOZD. Zopet sem s tem seznanil kadrovika. Reakcija je bila tokrat povsem drugačna kot prvič: totalno nezanimanje in aroganca. Bil sem presenečen, kajti šlo je za šolo, ki daje znanja prav s področja komerciale. Zanimivo je, da se Komisiji za Delovna razmerja ni zdelo vredno dati kakršnegakoli pojasnila o usodi moje prošnje. Prav zanima me, kaj mislijo — če sploh kaj — ti gospodje tovariši iz omenjene komisije.

Skoraj istočasno sem se odločil tudi za udeležbo na tečaju tujega jezika: za uspešno delo v komerciali je znanje tujega jezika zelo koristno, kajne? Tako mislim jaz, mogoče tudi vi, na žalost pa ne tudi omenjeni »tovariši«. Uradnega odgovora spet ni bilo, neuradno pojasnilo pa je tako: Če je v opisu tvojih del in nalog tudi znanje tujega jezika, moraš tega znati, ker sicer ne moreš biti na tem delovnem mestu. Če pa to ni tako, pomeni, da znanja jezika ne potrebuješ, torej ti ni potrebno iti na tečaj.

O, sveta preproščina!

Človek ne bi verjel, da se to dogaja v IMP kot uspešni, sodobni, da ne rečem celo napredni firmi, katere kadrovsko (in še kakšno — podobno — uspešno) politiko — kakšno naključje — vodijo prav ljudje, omenjeni v junijskem Glasniku.

Sklepa tega razmišljanja ne bom delal; naj ga naredijo tisti, ki so za to zadolženi in plačani.

P. S. Vsi ljudje in mesta dogajanj imajo svoja imena. Namenoma sem jih izpustil, kajti glede na pogovore s prijatelji iz drugih IMP-jevih DO, bi v to zgodbo lahko vpisal katerokoli kombinacijo imen. Sicer pa: tisti, ki smo udeleženci, se poznamo. Tisti, ki tu ne nastopajo, vendar mislijo, da nastopajo, pa naj o tem razmislijo.

J. H.

Mehika

Francelj se vrne s potovanja po Mehiki in pripoveduje znancem:

— Bilo je strašno! Indijanci z desne, Indijanci z leve, Indijanci pred mano... Še več, celo za mano!

— Tak daj no! Dandanes? Malo pretiravaš, pa naj ti bo! — mu pravi Tone. — In kaj si potem naredil?

— Ni mi preostalo nič drugega, ko da sem kupil eno tistih njihovih pletenih pa vezenih odej, ki so jih ponujali turistom...

Želite, da bo Glasnik boljši?

Izboljšajte ga s svojimi prispevki!

Telefon uredništva: 061-314-562

Pojasnilo k pojasnilu

V dobri veri, da gre za uradni dokument, smo v zadnji številki Glasnika objavili pojasnilo k temi, »Kje je televizor?« kar sam reverz. Resda dokumentu ni kaj oporekati, razen nejasnosti, ki je nastala pri zapisu o vrnitvi televizorja Elektromontaži. Čeprav je v glavi jasno zapisano, da gre za **Elektromontažo,** pa pri prevzemu piše, da ga je odpeljala Vera Bernetič, kar bi si kdo lahko razlagal preveč osebno. Dejstvo je, da je televizor vrnjen **Elektromontaži,** zato se prizadeti Veri Bernetič, za nastalo napako in pomanjkljivo obrazložitev opravičujemo. Z objavo dokumenta nikakor nismo hoteli osebno kakorkoli povezovati ime Vere Bernetič s televizorjem.

Uredništvo

imp 40

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, atija, dedka, strica in svaka

KARLA PALME
upok. konstrukterja

se zahvaljujemo OOS IMP — DO TEN za darovano cvetje. Posebej se še zahvaljujemo oddelku konstrukcij, tov. Stojanoviću za njegovo skrb ter tov. Tomšiču za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Anica, hčerka Alenka z Nataško in drugo sorodstvo.

Obvestila Planinskega društva IMP

Vogel—Rodica—Črna prst
18. — 19. julija

Planinci PD IMP se bodo odpravili na odsek Slovenske planinske poti. Pot jih bo vodila od Ski hotela na Voglu, preko Rodice po grebenu južnobohinjskih gora do planinskega doma na Crni prsti. Tu bodo prenočili, naslednji dan pa se spustimo v Bohinjsko Bistrico. Prvi dan bo 4 — 5 ur hoje po izredno razgledni grebenski poti, sestopa naslednji dan pa je za približno 2 uri in pol.

Odhod udeležencev je 18. 7. ob 6. uri z rednim avtobusom do Bohinja. Predhodne rezervacije si preskrbi vsak sam.

Vodja izleta bo tov. Seliškar.

Pohod na Triglav od 7. do 9. avgusta 1987.

Vse udeležence pohoda na Triglav obveščamo, da je letošnji začetek pohoda nekoliko spremenjen zaradi dragih prevozov z avtobusi.

Prijave za udeležbo pohoda na Triglav sprejemajo poverjeniki v IMP-jevih tozdih in DO do 25. julija 1987 z vplačilom 9.000 din za člane in 5.000 din za mladince do 15 let starosti. Ob prijavi je treba **obvezno** navesti smer vzpona, tj. Rudno polje ali Vrata. Vsi, ki bodo začeli vzpon iz Vrat, se bodo podali iz Ljubljane z vlakom dne 7. avgusta 1987 ob 6. uri 20 min. do Jesenic. Vodja bo Marjan Požar. Organizirana bo **skupinska povratna karta,** zato **mora biti število udeležencev točno.** Z Jesenic bo redni avtobus odpeljal s postajališča pred žel. postajo ob 8. uri 15 min. direktno v Vrata. Za karto bo poskrbljeno.

Vsi, ki bodo odšli na Rudno polje, naj se zberejo do 7. ure, dne 7. avgusta 1987 pred sozdom IMP, Titova 37, od koder se bodo odpeljali z avtobusom.

Na Triglavu se bomo pogovorili o povratku, ki je prav tako spremenjen. Planinci se bodo iz Vrat odpeljali z vlakom iz Boh. Bistrice ob 16. uri 54 min. dne 9. 8. 1987 in bodo v Ljubljani ob 19. uri 22 min. **Skupinska karta.** Za prevoz na postajo bo poskrbljeno. Planinci Rudnega polja potujejo z avtobusom.

22. do 23. avgusta 1987 gremo v Italijo na dva vrhova po »poti prijateljstva«. Creta Forato (2463 m) in »Monte Coglians« (2780 m).

Odhod avtobusa izpred vogala Likozarjeve in Parmove ulice ob 4. uri zjutraj. (prva sedežnica gre že ob 8. uri). Vožnja poteka preko Trbiža, Tolmerza do Cima Sappada (1292 m). Sedežnica pelje do višine 1656 m. Od tu je še 3 ure hoje na vrh, s povratkom do sedežnice je skupaj 5 ur. Še isti dan se peljemo do izhodiščne točke za Monte Coglians. Od tu imamo 3 ure hoje do koče Marinalli (2111 m) prenočišče. Zjutraj na vrh in povratek v dolino, ter nazaj v Ljubljano s postankom po želji v Žanici ali Trbižu. Prihod v Ljubljano do približno 20. ure. Vse vožnje je ca. 450 km.

Prijave pri poverjenikih do 12. avgusta 1987 z vplačilom akontacije 6.000 dinarjev, s seboj imejte še 20.000 Lir za stroške v Italiji (žičnica, prenočišče in 2 x dnevnica šoferju), (obračun). Pri prijavi in plačilu morate dati tudi številko potnega lista, osebne in planinske izkaznice — mogoče se s tem izognemo pisanju formularjev na meji z Italijo. Pri prijavi se upošteva samo tiste člane, kateri plačajo 6.000 din do 12. 8. 1987 in to po ustreznem redu vplačila.

Ce bo vplačalo do roka manj kot 40 članov izlet odpade.

Hrana iz nahrbtnika, oprema visokogorska — palice dobrodošle.

Informacije lahko dobite tudi pri vodji izleta »Oču« na telefon 52-069 v opoldanskih ali večernih urah.

K obroku kislih kumar

Posli s svetlobo in laserji

Hamburška firma »Rofin-Sinar« prodaja laserje. Najprej tiste od ameriškega proizvajalca, potem pa so razvili lastne naprave. V šestih letih je podjetje prodrlo v sam svetovni vrh na tržišču industrijskih laserjev. Med najboljše odjemalce 170-članskega podjetja spadajo veliki avtomobilski in električni koncerni po vsem svetu, ki uporabljajo laserje za precizno rezanje pločevinastih kosov. Kakšnih 20 odstotkov produkcije kupijo od Hamburžanov celo Japonci.

Tudi druge nemške tvrdke kot Trumpf, Hoechstova filiala Messer Griesheim, Heraeus, se uspešno prebijajo na tržišču prihodnosti — industrijskih laserjev. Göttinska firma Lambda Physik je po mednarodnih kriterijih za laserje številka ena, predvsem za laserje kakršne uporabljajo kirurgi za operacije oči. Tačas izdelujejo pri tej firmi laserje, s katerimi je mogoče zvrtati luknjo v ženski las. Preciznost svetlobnega žarka je tolikšna, da z njim kirurgi privarijo odstopajočo mrežnico.

Vsaka tretja laserska naprava na svetu, ki se uporablja v registerskih blagajnah za odčitavanje črtastih kodov, s katerimi so zapisane cene na ovitkih izdelkov, je Siemensova.

Ameriški industrijski svetovalec David Belfonte pravi takole: »Pred šestimi leti so Nemci kupovali laserje od drugih, zdaj na svetovnem tržišču vodijo«.

V začetku 80-ih let bi malokdo stavil na takšen nemški preboj. Japonski časopisi so takrat pisali o »nemški bolezni«, katere simptomi naj bi bili strah pred tveganjem, padec mobilnosti, provincialnost pri raziskavah in strah industrije, da bi zapustila uhojene poti in sprejela izzive tehnike prihodnosti. Američan Bruce Nussbaum je bil še bolj črnogled: V bestselerju »Konec naše prihodnosti« je prikazoval Nemce kot zastrašujoči šolski primer industrijske dežele, ki je v zatonu.

Iz takšnega kritiziranja so se Nemci očitno nekaj naučili. V preteklih treh letih so se sredstva ra raziskovanje in razvoj povečala za 20 odstotkov. Zdaj investirajo v tehnološko prihodnost 45 milijard mark letno in so z ozirom na bruto socialni produkt, to je vseh, v deželih proizvedenih blag in storitev, izenačeni z ZDA in pred Japonsko.

Raziskovalna prizadevanja so rodila sadove, kar se pozna na mnogih industrijskih področjih, ki jih danes označujemo s skupnim izrazom »high tech«.

Farmacevtski koncern v Bibe-rachu je za 135 milijonov mark spravil v tek lastne biotehnološke postopke, po katerih proizvajajo zdravila z moderno gensko tehniko. Optična industrija je v tekmi z Japonci sicer izgubila tržišče kamer, izvoz pa je kljub temu povečala. Močna je tudi letalska industrija.

V proizvodnji kompjuterjev in elektronskih naprav pa je drugače. Med desetimi največjimi proizvajalci čipov na svetu ni niti enega nemškega in Zahodni Nemci uvažajo zaradi tega več »integrirnih vezij,« kot jih izvažajo. Enako je z računalniki in Siemens bo moral skupaj z nizozemskim Philipsom šele pokazati, če bo zmogel napovedano prehitevanje Japoncev s programom, ki ga ocenjujejo na 4 milijarde mark.

Za Nemce je to zaostajanje v mikroelektroniki in obdelavi podatkov katastrofa in jo razumejo kot dediščino, kot izvirni greh iz preteklih časov t.i. »gospodarskega čudeža«. Takrat v preteklih petdesetih in šestdesetih letih, je bila industrija v celoti obremenjena s konvencionalnimi izdelki, kot so radijski sprejemniki, hladilniki ali ladje, o novodobni tehniki pa ni nihče razmišljal.

Nemške univerze niso kazale posebnega zanimanja za raziskovanje silicija, ki je najpomembnejša surovina za kompjutersko tehniko. Vplivni fiziki, kakršen je Werner Heisenberg, Nobelov nagrajenec, so si velika spoznanja obetali iz jedrske tehnike in so leta 1952 zvezno nemško vlado silili, da je začela podpirati razvoj atomskih reaktorjev. Svojo temeljno nalogo so politiki zagledali v preskrbovanju države s ceneno energijo. Razen tega se je takrat v svetu govorilo o prihajajočem atomskem veku. Kompjuterji so bili posebnost.

Posledice so danes očitne: potem ko so v jedrsko tehniko vrgli več kot 20 milijard mark in se minister za raziskovanje ponaša s tem, da so Nemci vodilni v gradnji reaktorjev, je atom po Černobilu postal simbol stranpoti v tehniki.

Iz »JOURNAL HIGH TECH«

Aforizmi

Male posezonske pocenitve hodijo z roko v roki z velikimi sezonskimi podražitvami.

●

Večne ljubezni kaj rade umirajo že zaradi otroških bolezni.

●

Lisica ne pride iz gozda zato, da bi kuram zapela podoknico.

●

Tudi premnožično podeljevane kolajne imajo svojo drugo plat.

●

Tudi če dobiš zadnji opomin, to še ne pomeni, da te bojo po njem pustili pri miru.

●

Tudi lepe obljube so hitro pokvarljivo blago.

●

Politiki radi govorijo kot bi rožice sadili.

Satirika pa, ko da se sejejo koprive.

JOŽE OLAJ

Zanič pes

Korenčkov pripoveduje sosedu o svojem psu:

— Tega cucka se bom pa res moral čimprej znebiti.

— Kaj preveč pojé?

— Ne to, marveč je drugače nemarna mrha. Prejšnjo noč je tako na ves glas lajal, da nismo slišali vlomilcev.

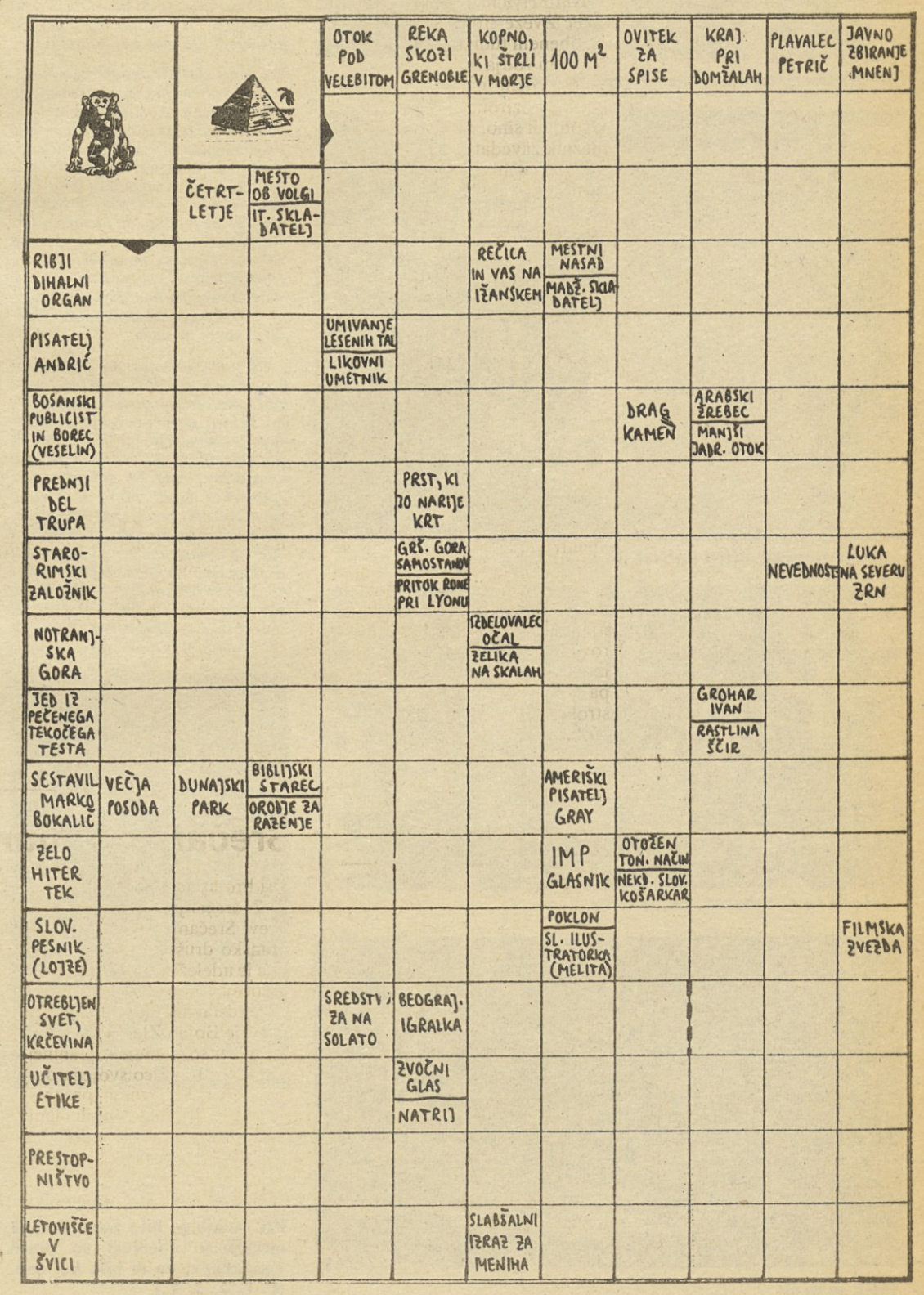

XVII. planinski tabor na Ključu

Nazaj k naravi z generatorjem!

Pa ste se le pripeljali, toda naprej boste šli peš

Tako se je začelo, kako se je končalo, ne vemo

»Štemplalo se je 100 na uro.«

Pa so zapele pevke IMP

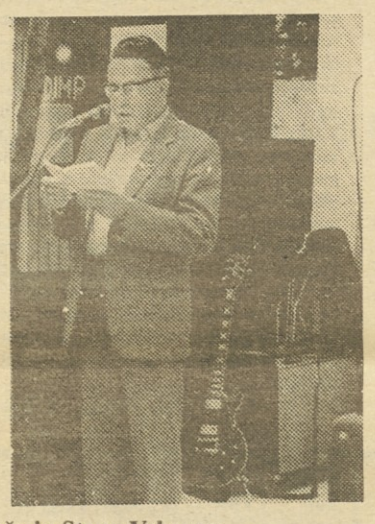

Slavnostna govornika Franc Kumše in Stane Vrhovec

Eden je recitiral, drugi počival (F. L. J., J. V.)

Kočevci so se zabavali, kot je treba

Prišli so in šli

Pravijo, če nisi z dušo in srcem pri neki stvari, težko o njej napišeš kaj pametnega, doživetega, duhovitega. S tem občutkom sem se tudi sam kot izrazit »ravenec« ali če hočete» panonec« odpravil na pot v hribe. Ta pot ni bila naključna ali iz veselja, bila je pot po »službeni dolžnosti«. Pa naj bo, sem si rekel, gremo, bo kar bo. In res je bilo — bilo je enkratno! Čeprav je že občutek odhoda na to pot dajal povsem drugačno sliko. Gremo spet na en »prazen ritual«, ki to je, ker pač mora biti. Pa le ni bilo tako. Planinski tabor je za človeka, ki gleda na vse to z določene distance, nekaj povsem drugega, lahko bi rekli bolj elementarnega, naravnega.

No pa, da vsa pisarija le ne izveni preveč osebno, se približajmo prireditvi, ki smo jo obiskali. Šlo je za 17. tabor planincev ljubljanske regije pred partizanskim domom na Ključu. Planinci so se v lepem nedeljskem jutru (če smo nekoliko stereotipni) začeli odpravljati proti nekdanji partizanski postojanki. Poti, po katerih so se odpravili, so bile različne. Resda se to ni odvijalo v nekih »romarskih procesijah«, kot bi morda človek to pričakoval, saj je na koncu koncev le šlo za nek slavnostni shod. Marsikdo se je podal **nazaj k naravi** *na način, ki mu je najbolj ustrezal. Pa tudi tempo je bil temu ustrezen. Bolj je bil sicer vsem skupen, vendar ne obvezujoč. Po poti smo naleteli na osamljena popotnika »poznih« srednjih let, ki sta se kot dva medveda, kar iznenada privlekla iz hoste. Sopla in brundala sta ravno tako, le da sta za razliko od medvedov, ki stikajo za sladkimi mravljišči, stikala za borovnicami.*

Žal narava je naše popotnike to nedeljo resda obdarila z lepim vremenom, toda kaj vse to, ko pa je bila vso pomlad hudomušna in nam ni niti toliko prizanesla, da bi vsaj ti naravni »posladki« dozoreli pravočasno. Tarnala sta sicer, da je to stikanje in sopenje že dolgočasno, a vseeno privlačno. »Hudič je ravno to, da »babe« od tistih časov, ko tako sopem ne spravim več v hribe,« je potarnal eden od »medvedov«. No pa nič zato, ona dva sta kljub svojim hudomušnim nadlogam lezla precej po stranpoteh, samo, da ju sonce ne uniči.

Na vrhu, oziroma pri partizanski koči, ki je bila stičišče vseh poti, pa je bilo zares vse bolj podobno mravljišču. Z vseh strani so vztrajno kakor mravlje prihajali planinci in se ustavili pri treh ali štirih, morda celo več »mediščih«, kjer so odložili svoje »papirčke« in ohladili razgrete duše. Saj ni nič narobe, če smo šanke poimenovali kar medišča. Resnici na ljubo je organizatorjem planinskemu društvu IMP vsak šank bil kot medišče. Pa kaj bi tarnal, v teh trenutkih tudi »biznis« mora biti. Nekaj po deseti uri se je vse skupaj nekoliko umirilo, vsakdo si je našel svoj panj in se odpočil v košati senci bukovja. Le najbolj izčrpani so posedli ob improviziranih mizah in kar takoj udarili po »nacionalnih specialitetah«, kot so to: čevapčiči, ražnjiči, pleskavice, kotleti itd. Enolončnica kot poobedek v plastični posodici z napisom je prišla na vrsto seveda po slavnosti.

Že prej smo opazili, da prihodi na Ključ niso bili tempirani ravno na začetek slovesnosti, ampak so bili bolj odraz vremenskih razmer, pa navkljub vsemu tudi brez »rituala« ni šlo. Ta je bil v primerjavi morda prepogosto razvpitim slavjem skromen in vsebinsko bogat. Lahko bi rekli: popestritev dopoldneva, kot smo si lahko samo želeli. Tudi govorca sta svojo nalogo imenitno opravila. Zakaj imenitno? Odlika njunega nastopanja je bila preprostost in jedrnatost tistega, kar sta povedala. Pokrovitelj direktor IMP-ja Franc Kumše je svojo pozornost v govoru namenil slavljencu PD IMP-ja in njegovi prehojeni 10-letni poti. Stane Vrhovec, predsednik ljubljanske ZZB in nosilec partizanske spomenice, se je na kratko povrnil v zgodovino in zgodovinski pomen Ključa med NOB, zatem pa se je ozrl na sedanjost in izpostavil vprašanje našega preživetja zaradi uničujočega odnosa do narave. Spontanosti in sproščenosti so svoje dodali tudi kulturniki oz. pevci IMP-jevega ženskega in dragomerskega mešanega zbora. Skratka, rečemo lahko »trikrat super in videti ter slišati je bilo treba«.

Zatem pa so zapihali na meh pa v cev, ter zabrenkali na strune Pungartniki, ja če bi bilo samo to, bi še šlo, toda. Rekli boste, kaj spet kritizira, vendar tudi tu brez hondinega bencinskega generatorja za elektriko niso mogli. Saj se vendar tudi domače više ne da več poslušati, če ni takšnih ali drugačnih zvočnikov. Pa naj bo jedlo, pilo, plesalo in veselilo se je. Ljudje so prihajali in odhajali, se pogovarjali ali pa samevali in razmišljali ali počivali. Morda bi kazalo privleči na to prireditev kakega turističnega delavca, (morda pa je bil), da bi videl, kako se zadevi streže. Na vsakem koraku se je nekaj dogajalo in ponujalo. Tako je nekje na robu ena starejša dama ponujala spominke, druga skupina je prodajala značke, zatem smo naleteli na prodajalce knjige o Ključu, v »butiku« za glavnim odrom so »štemplali 100 na uro«. Skratka ponudba na visoki in nevsiljivi ravni.

Kaj hočemo, če zanemarimo, ali poudarimo, koliko prostovoljnih ur so vložili člani PD IMP, da so vse opravili tako, kot je bilo treba, potem lahko rečemo, da smo preživeli lep dan v veseli in prijetni družbi, da je bil sprehod po pobočjih Polhograjskih Dolomitov prijeten, da o zabavi, jedači in pijači ne govorimo več, ker smo že povedali preveč.

J. VOTEK

Pri šankih je bilo zares kot na mravljišču. Planinci so nosili »papirčke«, da ni bilo kaj reči. (F. L. J., J. V.)

Pa smo ga pili, plesali, se veselili...

Na Ključu pa smo se le našli (F. A. K.)

Dekle daj mi rož rdečih, rožmarina tudi daj — pa mu jih je pripela...

Predsednik PD IMP je bil gonilna sila vsega, kar se je dogajalo na Ključu, toda v prvi vrsti smo ga ujeli le enkrat

Kljub vsemu narava le ni zatajila (F. L. J.)